

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

RELATIONSHIP BUILDING BETWEEN SCHOOLS AND COMMUNITIES AFFECTING SCHOOL
ADMINISTRATIONS UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วิทยานิพนธ์

ของ

กัญจนพร ศรีมงคล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พฤษภาคม 2565

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

RELATIONSHIP BUILDING BETWEEN SCHOOLS AND COMMUNITIES AFFECTING SCHOOL
ADMINISTRATIONS UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วิทยานิพนธ์
ของ
กัญจนพร ศรีมงคล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พฤษภาคม 2565

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

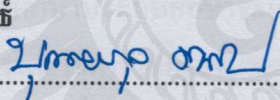
เรื่อง

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

Relationship Building between Schools and Communities Affecting School Administrations under
Rayong Primary Educational Service Area Office 1

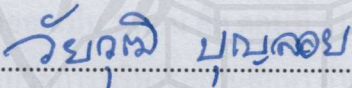
กัญจนพร ศรีมงคล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(ดร. บุญยกุล หัตถกี)

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร. วิยวุฒิ บุญลอย)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.เริงวิชญ์ นิลโคตร)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2565

กัญจนพร ศรีมงคล. (2565). การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. วิบูลย์ บุญลอย กศ.ด. (การบริหารและการจัดการการศึกษา)	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีริงกูร วรบำรุงกุล ปร.ด. (พัฒนศึกษา)	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน 2) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 558 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเจซีและมอร์แกน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนและตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สร้างสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 1.17 + .69 * X \text{ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ } \hat{Z}_y = .70 * Z_x$$

คำสำคัญ : การสร้างความสัมพันธ์, โรงเรียนกับชุมชน, การบริหารสถานศึกษา

Kunchanaporn Srimongkol. (2022). **Relationship Building between Schools and Communities Affecting School Administrations under Rayong Primary Educational Service Area**

Office 1. M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Dr. Waiwoot Boonloy Ed.D. (Educational Administration and Management) Chairman

Assistant Professor Dr. Theerangkoon Warabamrungskul Ph.D. (Development Education) Member

Abstract

This research aimed to: 1) study relationship building between schools and communities under Rayong Primary Educational Service Area Office 1, 2) study the school administrations of these schools, 3) study relationship building between schools and communities affecting school administrations, and 4) create predictive equations for how relationship building between schools and communities affects school administrations under Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The sample used in this research was a group of 558 school administrators and teachers in the academic year 2020. The research instrument was a 2-part 5-rating scale questionnaire. Part 1 measured relationship building in these schools, and part 2 asked for opinions about these school administrations. The reliability was 0.97. The data were analyzed by using: average, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and simple regression analysis.

The results of the research showed that: 1) relationship building between schools and communities, overall and in each aspect was at the high level, 2) opinions about school administrations, overall and in each aspect was at the high level, 3) there was a moderately positive correlation between relationship building and schools administrations at the statistically significant level of .05, and 4) since the correlation was positive, it was possible to create predictive equations for how relationship building affects school administrations in the raw score form of: $\hat{Y} = 1.17 + .69 * X$ and standard score form of: $\hat{Z}_y = .70 * Z_x$

Keywords: Relationship building, schools and communities, school administrations

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการอย่างดียิ่งจากคณาจารย์
ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.วิบูลย์ บุญลอย
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. บุญยกุล หัตถกิจ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร. เรืองวิษณุ นิลโคตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
แก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย
ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลระยอง และโรงเรียนบ้านมาบตาพุด
ที่ให้ความกรุณาตอบแบบวัดของเครื่องมือวิจัยในการทดลองเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
และขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบวัดของเครื่องมือวิจัยเป็นอย่างดี
รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กัญจนพร ศรีมงคล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมุติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	11
ความหมายการความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	11
ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	12
ความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	13
หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	14
วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	15
การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	32
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	32
ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	33
ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา.....	34
บริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
งานวิจัยต่างประเทศ.....	47
งานวิจัยในประเทศ.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 55
	การกำหนดประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 55
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 56
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 59
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 59
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 60
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 65
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 65
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 66
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 66
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 71
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 71
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 71
	สรุปผลการวิจัย..... 73
	อภิปรายผล..... 74
	ข้อเสนอแนะ..... 77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	86
	ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย..... 87
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย..... 89
	ภาคผนวก ค เครื่องมือวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือวิจัย..... 97
	ภาคผนวก ง การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย..... 105
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การวิเคราะห์ห้องค้ประกอบสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนจากทัศนะ ของนักวิชาการ.....	24
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	56
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียน กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวม และรายด้าน.....	66
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	67
5	ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวม.....	68
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างการสร้าง ความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1.....	69
7	การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1.....	70
8	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และค่าดัชนี IOC ของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 1 ข้อความที่ใช้วัดการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1.....	113
9	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และค่าดัชนี IOC ของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 2 ข้อความที่ใช้วัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1.....	115
10	ค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 1 ข้อความที่ใช้วัดการสร้างความสัมพันธ์ ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1....	124
11	อำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 2 ข้อความที่ใช้วัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ 1.....	125

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
---	---------------------------	---

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การพัฒนาประเทศไทยให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้นั้นจะต้องอาศัยหลายปัจจัยซึ่งมนุษย์ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่จะช่วยเป็นตัวขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีหลักการที่สำคัญ คือ 1) ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติ 2) ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี 3) ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ 4) ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579” ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมาย 5) ยึด “หลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลผลิตทางการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม” และ 6) ยึด “หลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว” อีกทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศ ได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายที่สำคัญของแผน คือ การมุ่งเน้นการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างงานได้ ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัตเพื่อให้ประเทศไทยสามารถ ก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ 1) การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา 2) ความเท่าเทียมทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพ และตอบ โจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ป. : 15-16)

การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหาร ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหาร จะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จและสอดคล้องกับ แนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญ คือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเป็นความสามารถของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง (“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ” 2553 : 14)

บ้าน วัด ชุมชน เป็น 3 เสาหลักความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งของโรงเรียนผู้บริหารที่เปรียบ เหมือนแนวหน้าในการประสานทั้งสามฝ่ายเข้าด้วยกันสอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560 : 13) ได้ กล่าวไว้ว่า บ้าน วัด โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” คือสามเสาหลักคู่สังคมไทยซึ่งเป็นทุนทางสังคม ที่เกื้อกูลประเทศไทยมาช้านาน การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนที่ผ่านมาก็ ยึดหลักการนี้มาโดยตลอด เพราะทั้งบ้านและวัดโดยรวมแล้วก็คือชุมชนที่อยู่ในแวดล้อมใกล้ชิด โรงเรียนโดยความจริงที่ยอมรับกันทั่วไปคือ “โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้” การร่วมมือกันระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย คือสถานศึกษา ได้พลังจากชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาและชุมชน ได้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้เกิดความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายคือประโยชน์กับ โรงเรียนและประโยชน์ต่อชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับปัญหา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 315) หลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นนอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนสังคมและประเทศชาติ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาภารกิจของโรงเรียน ดังนั้นงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งอยู่ในฐานะทั้งที่เป็นผู้ให้และผู้รับโดยโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนหรือสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชน มีความรู้สึกมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกันกับโรงเรียน ยินดีให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียนและโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกันเพื่อจัดและพัฒนาศึกษาให้มีคุณภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรมตามกรอบของนโยบาย มีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน มีการประสานงานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา ให้บริการและพัฒนาการศึกษาโดยสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน ดังนั้นการให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูในโรงเรียนฝ่ายเดียว โรงเรียนจึงต้องร่วมมือกับชุมชน ให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความนิยมให้เกิดขึ้นในชุมชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. ออนไลน์. 2563)

จากความเป็นมาดังกล่าว การศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเป็นการเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อ

การดำเนินงานของโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นภารกิจที่สำคัญ เป็นงานที่ยากที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จ อีกทั้งงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 แนวทางในการวางแผนในการบริหาร ได้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็ง ร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. ศึกษาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นองค์ความรู้ให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 สำหรับประกอบการวางแผนในการบริหารด้านความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็ง ร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,679 คน แบ่งออกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 359 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอน จำนวน 335 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 1,251 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,189 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,069 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,040 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1. ออนไลน์. 2563)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 558 คน แบ่งออกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 75 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครูผู้สอน จำนวน 70 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 261 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครูผู้สอน จำนวน 248 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 222 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน และครูผู้สอนจำนวน 216 คน โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, Online. 1970) จากประชากร 2,679 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 558 คน การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้น จึงทำการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยนี้ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 แบ่งออกได้ 4 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม
 - 1.2 ด้านการให้บริการชุมชน
 - 1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน
 - 1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งออกได้ 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ
- 2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 2.4 ด้านการบริหารทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การส่งเสริมให้สถานศึกษามีการติดต่อกับชุมชน มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน ให้ความช่วยเหลือกันในทุก ๆ ด้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านการศึกษาและด้านอื่น ๆ คอยสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยมีวิธีการศึกษาความต้องการของชุมชน กำหนด นโยบาย การวางแผนงานและมีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนและผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้หรือฐานการเรียนรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ร่วมมือกับชุมชนจัด โครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

2. ด้านการให้บริการชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งงามของท้องถิ่น และจัดให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสนับสนุนการศึกษา ตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือนักเรียน การเชิญผู้ปกครอง หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน การชี้แจงการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ โดยการจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย ทั้งการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน ตลอดจนจัดทำข่าวสารพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม และรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุดอย่างมีส่วนร่วม มีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชน ใกล้เคียง ส่งเสริมให้ครูท้าวำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้

2. ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนด้านงบประมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา มีการจัดการเกี่ยวกับจัดทำแผนงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษากิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ จัดทำ ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา มีการจัดวางแผนระบบงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีและถูกต้องเพื่อการตัดสินใจในกระบวนการบริหารและให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและการศึกษาตลอดจนประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อ

ความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม

4. ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงาน และส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษา นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด จัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษาและมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความร่วมมือกันกับชุมชนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2563

ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปีการศึกษา 2563

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เปิดการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ประเภทของสถานศึกษาซึ่งจำแนกตามจำนวนนักเรียน โดยใช้เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 1 - 120 คน

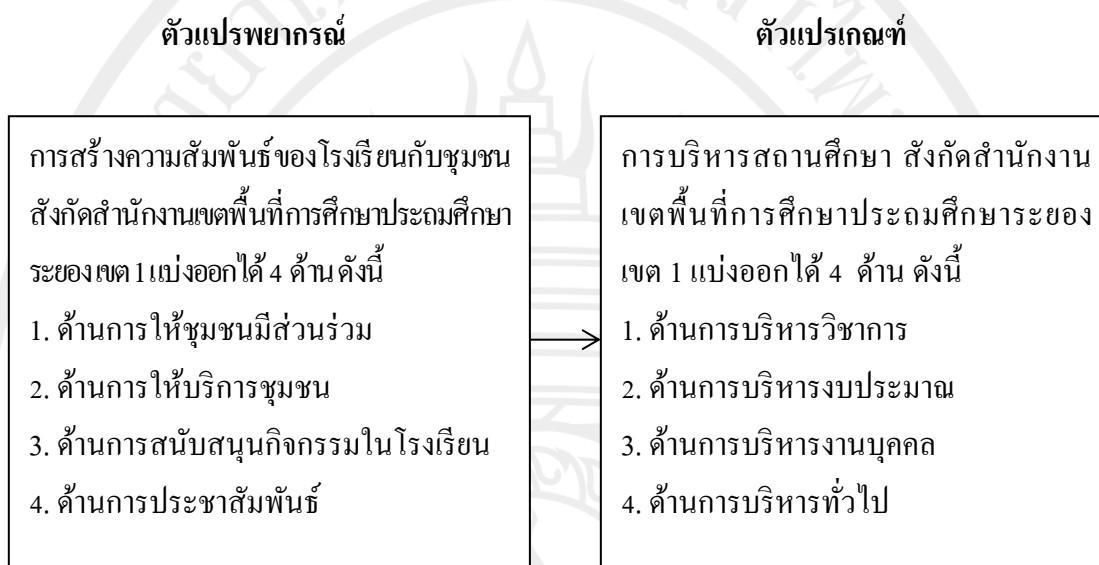
โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 121 - 499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน จากแนวคิดของธรรมาธิปไตย และคณะ (2562 : 130) ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561 : 129) อนวัช รั้งสรรค และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 115) นพภัตสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 24) สราวุธ คามวัลย์ (2560 : 79) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560 : 13) ประสงค์ ถึงแสง (ออนไลน์, 2559) ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 318) วราภรณ์ นงนุช (2555 : 23) ทักษัย ผ่องสวัสดิ์ (2555 : 30) ส่วนศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยวิเคราะห์จากแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ

(2552 : 21) และปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.1 ความหมายการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.2 ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.3 ความสำคัญที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.4 หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.5 วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.6 การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
3. บริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

ความหมายการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนถือว่าเป็นสิ่งที่ผูกพันกันมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะอยู่ในยุคใดทั้ง 2 สิ่งนี้ส่วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกันซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

ธรรมา ไข่นาค และคณะ (2562 : 134) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสถานศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาที่อยู่ในชนบท ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้งานดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

อนวัช รังสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 118) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นหนึ่งในภารกิจทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารการศึกษาเป็น การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับชุมชนซึ่งเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคลากรใน สถานศึกษา เช่น ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาน ที่ราชการ องค์กรเอกชน และสถาบันอื่น ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสในประชาชน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับ โรงเรียน

ชูชาติ พวงสมจิตร (2560 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า บ้าน วัด โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” คือ สามเสาหลักคู่สังคมไทยซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่เกื้อกูลประเทศไทยมายาวนาน การบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ผ่านมาก็ยึดหลักการนี้มาโดยตลอดการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจ อันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์

ศราวุธ ความวัลย์ และคณะ (2560 : 80) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของชุมชน ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้และให้ประสบการณ์ทางการศึกษา ถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ แก่สมาชิกชุมชน ความพยายามที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียนเริ่มมีมากขึ้นตามลำดับในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งในไทย ชุมชนกับโรงเรียนหากมี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้วย่อมจะส่งผลดีต่อกันทั้งสองฝ่ายรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่อยู่ใกล้เคียง

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดี ร่วมกันของโรงเรียนและชุมชนเพื่อช่วยกันสนับสนุนการศึกษา เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ร่วมกันวางแผนแนวทางจัดการศึกษาให้ได้ประสิทธิผลตามความต้องการคนในชุมชนตลอดจน การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เกิด

ความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างกันและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์

ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

นักวิชาการกล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้ นาวัน แกละสมุท (2562 : 570) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนจะต้องประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแลส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนวย (2561 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูเพียงคนเดียว โรงเรียนจะต้องร่วมมือกับชุมชนให้ประชาชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมคิดร่วมทำด้วยความบริสุทธิ์ใจโปร่งใสและตรวจสอบได้

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 318) ได้กล่าวไว้ว่า งานความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนกับชุมชนซึ่งอยู่ในฐานะทั้งที่เป็นผู้ให้และผู้รับ โดยโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนหรือสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกร่วมกันและความเป็นเจ้าของร่วมกันกับโรงเรียน ยินดีให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียนและโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกันเพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน มีความมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้ได้ผลดีที่สุด เป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกร่วมกันในการพัฒนาการศึกษา โดยการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย จัดการศึกษาเพื่อฝึกให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน และความเป็นเจ้าของร่วมกันกับโรงเรียน ยินดีให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียนและโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกันเพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

ความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งต่อ โรงเรียนและชุมชน

ด้วยนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

ขวัญใจ พุ่มโอ (2562 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนกับชุมชนมีความจำเป็นจะต้องส่งเสริมความสัมพันธ์กันเพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อดำรงชีวิตที่ดีในชุมชนและการศึกษาในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันกับบุคคลในชุมชนเพื่อโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและประชาชนในชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

นาวัน แกละสมุทร (2562 : 570) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนจะต้องประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแลส่งเสริมโรงเรียน เพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน โดยตอบสนองความต้องการของชุมชนซึ่งในการพัฒนาโรงเรียนนั้นชุมชนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่ชุมชนจะช่วยเหลือโรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของชุมชน โรงเรียนอาศัยความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนทั้งในเรื่องเงิน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนแรงงานแรงใจจากชุมชนซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเป็นสมบัติส่วนรวมของชุมชนที่มีคุณค่า

นพภัตสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการจัดการศึกษาที่ดีควรมีแนวทางที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม ชุมชน วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศอันจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านและถือเป็นการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศไทย เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนคือศูนย์กลางที่ยึดเหนี่ยวทุกคนทุกคนครอบครัวให้มารวมกันเป็นสถาบันระดับพื้นฐานที่ช่วยสร้างระบบในการจัดการตนเองให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชนรวมถึงเป็นศูนย์กลางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่คู่กันในการสร้างสังคมปัจจุบัน การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ประสงค์ ถึงแสง (ออนไลน์, 2559) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ชุมชนและโรงเรียนที่ดีมีพื้นฐานมาจากความเชื่อมั่นและไว้วางใจ (Trust) โดยการเข้าใจ เข้าถึงเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและชื่นชมยกย่องให้เกียรติคนในชุมชน สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโดยที่ชุมชนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและความสำเร็จของโรงเรียนขณะเดียวกันโรงเรียนก็มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน ดังนั้น นอกจากการบริหารงานโรงเรียนในด้านวิชาการและการบริหารจัดการแล้วผู้บริหาร โรงเรียนจึงมีอีกหนึ่งบทบาทสำคัญในการสร้างกลไกการเรียนรู้

ร่วมกับชุมชนพัฒนาความสัมพันธ์แบบเกื้อกูลกันกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและเพื่อได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนในกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งโรงเรียนและชุมชนอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและความสำเร็จของโรงเรียนขณะเดียวกันโรงเรียนก็มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างกลไกการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนพัฒนาความสัมพันธ์แบบเกื้อกูลกันกับชุมชนเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

นักวิชาการกล่าวถึงหลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

ขวัญใจ พุ่งโอ (2562 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนต้องมีความจริงใจและเข้าใจความต้องการของชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและปฏิบัติต่อชุมชนด้วยมารยาทที่ดี โรงเรียนใช้วิธีการที่หลากหลายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญการชี้แจง การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบเพื่อสามารถพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ธีระ รุณเจริญ (2550 : 257) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องจัดให้มีขึ้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคล 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือบุคลากรภายในโรงเรียนและบุคคลในชุมชนรอบโรงเรียน ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์นั้นผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงหลัก 6 ประการ คือ ผู้บริหารทุกระดับควรถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน รัฐจัดโรงเรียนขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน ผู้บริหารการศึกษาควรอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน มีงานทางวัฒนธรรมและศาสนา ที่ไหนที่พอจะไปร่วมกับเขาได้ก็ควรไป ไม่ว่าจะ เป็นสิ่งที่เราเห็นด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อรักษามนุษยสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีกับประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรู้เห็นกิจการของโรงเรียนตามสมควรหรือทุกโอกาสที่ทำได้ แนะนำให้ครูออกไปพบปะผู้ปกครองหรือเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวตามวัฒนธรรมไทยโรงเรียนช่วยพัฒนาชาวบ้านด้วยการให้การศึกษาด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ผู้บริหารไม่ควรเพิกเฉย แต่ควรจัดให้ทุกโอกาสที่พอจะทำได้การรับความช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งนำมาบำรุงโรงเรียน ควรให้เกียรติแก่ผู้ให้โดยวิธีการ อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ประกาศให้ชุมชนทราบ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 193) ได้เสนอหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่ามีแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือ บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคมและประเทศชาติ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาภารกิจของโรงเรียน

สรุปได้ว่า หลักในการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน คือ ต้องมีความตั้งใจจริงบริสุทธิ์ใจตรงไปตรงมา การติดต่อกับชุมชนต้องมุ่งให้เกิดเจตคติที่ดี ดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลาทั้งในและนอกโรงเรียน สร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดโดยทั่วไปไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนภายในชุมชน ให้เกียรติและยกย่องชุมชน ที่ให้ความร่วมมืออย่างเท่าเทียมกัน ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพและใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีบทบาทมากที่สุด

วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

ปัจจุบันการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนยังไม่บรรลุผลอันก่อให้เกิดความร่วมมือ การพัฒนาชุมชนต้องอาศัยหลายหน่วยงานเข้าร่วมพัฒนาท้องถิ่นจึงจะเจริญเท่าเทียมกันวิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 316) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนจะต้องใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารมีลักษณะเป็นการใช้พลังงานร่วมกันของกลุ่มเพื่อปฏิบัติการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้แผนจึงเป็นหน้าที่ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขั้นหนึ่งในกระบวนการบริหาร เพราะการวางแผนเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติจากหลายทางโดยโรงเรียนจะต้องประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียนทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์รวดเร็ว ประหยัดและประสิทธิภาพ โรงเรียนจะพัฒนาสู่การมีประสิทธิภาพได้นั้นอยู่ที่บุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนชุมชนได้มีส่วนร่วมกำหนดรับรู้และยอมรับวิสัยทัศน์ภาระหน้าที่ ความเชื่อ เป้าหมายรวมทั้งแนวทางการดำเนินงาน

วราภรณ์ นงนุช (2555 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนนั้น โรงเรียนต้องมีการดำเนินการอย่างมีขั้นตอน อาทิเช่น ที่จัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ บริการชุมชน จัดองค์กรช่วยประสานงานของ โรงเรียนกับชุมชนสร้างความสัมพันธ์

ที่ดีต่อกัน มีความร่วมมือร่วมใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งรับฟัง ความคิดเห็นของชุมชนให้ มากเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชนให้มากที่สุด

สรุปได้ว่าวิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนคือ โรงเรียนจะต้องให้ ความร่วมมือกับชุมชนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยที่โรงเรียนจะต้องสนอง ความต้องการของชุมชน เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนทำประโยชน์ให้กับชุมชนเปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการบริหารงานและการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

สถานศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งในสังคมที่ดูแลในส่วนของจัดการศึกษาเพื่อให้เด็ก และเยาวชนในชุมชนได้เป็นคนดีมีประสิทธิภาพในสังคมซึ่งในการนี้สถานศึกษาจึงมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือในการช่วยเหลือรวมไปถึงการสนับสนุนจากชุมชนในการเข้ามา มีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชน ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ต่อชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษานักวิชาการในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ โดยการร่วมกันหาแนวการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

ขวัญใจ พุ่งโอ (2562 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนต้องมีความจริงใจและเข้าใจความต้องการของ ชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและปฏิบัติต่อชุมชนด้วยมารยาทที่ดี โรงเรียนใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญการชี้แจง การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ชุมชนทราบเพื่อสามารถพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

นาวิน แกละสมุทร (2562 : 569) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนจะต้องประสานสัมพันธ์กับ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของการศึกษา ชุมชนจึงมีบทบาทและความสำคัญในการดูแล ส่งเสริมโรงเรียนเพื่อมุ่งหวังที่จะให้สมาชิกในชุมชนได้เข้าศึกษาและเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของชุมชน

1. การมีส่วนร่วมคือ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีบทบาท หน้าที่มาก ขึ้นเพื่อจะช่วยเหลือส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดีขึ้น

2. การสร้างภาคีเครือข่าย คือโรงเรียนมีส่วนร่วมในชุมชนทุกวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ

3. การประชาสัมพันธ์คือโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารภายใน โรงเรียนเพื่อให้ทราบข้อมูลและกิจกรรมต่าง ๆ

4. การบริการชุมชนคือโรงเรียนควรเปิดให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ภายในโรงเรียนไม่ว่าจะ เป็นอาคารเรียนหรือสนามกีฬาเพื่อให้ชุมชนได้รู้จักโรงเรียนมากขึ้น

ธณกร ไช้ขนาด และคณะ (2562 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง สถานศึกษากับชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ดังนั้นการละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชนจึงเป็นการมองข้ามทรัพยากรที่จะอำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาได้ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นภารกิจที่สำคัญจึงอาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่ยากและสำคัญยิ่งงานหนึ่งที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมี 5 ด้านดังนี้

1. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและภาคีเครือข่ายโดยโรงเรียนประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อวางแผนและพัฒนาการจัดการศึกษา

2. ด้านการให้บริการชุมชน ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งงามของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน คือ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอ มีกลุ่ม ชมรม มูลนิธิและสมาคมต่างๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนและโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

4. ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนและโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน

5. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานชุมชนและภาคีเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนรายงานผลการเรียนความประพฤติและสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียน

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนวย (2561 : 129) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูเพียงคนเดียวโรงเรียนจะต้องร่วมมือกับชุมชนให้ประชาชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมคิดร่วมทำด้วย ความบริสุทธิ์ใจโปร่งใสและตรวจสอบได้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้บริการชุมชนได้แก่การทำคนให้ชุมชนยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของ ผู้บริหาร ประธานความร่วมมือโรงเรียนกับชุมชนให้สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยดี

2. ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน คือการที่โรงเรียนจะได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนนั้น โรงเรียนจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียนให้กับชุมชนภายนอกได้รับรู้ร่วมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนซึ่งจะทำให้ชุมชนทราบข้อมูลต่าง ๆ เห็นถึงความต้องการหรือความช่วยเหลือที่โรงเรียนต้องการซึ่งจะทำให้ชุมชนนั้นเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนอันจะทำให้กิจกรรม การเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

3. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ คือการส่งเสริมกิจกรรมที่โรงเรียนมีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างเต็มที่ตามโอกาส ซึ่งส่วนใหญ่นั้นโรงเรียนจะตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน ถ้าโรงเรียนปราศจากชุมชนในการให้การสนับสนุนก็จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนทำได้ไม่เต็มที่ซึ่งต้องผ่านการขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา และความร่วมมือจากชุมชนเช่นเดียวกัน

4. ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียนให้กับชุมชนภายนอกได้รับรู้ร่วมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ชุมชน ทราบข้อมูลต่าง ๆ เห็นถึงความต้องการหรือความช่วยเหลือที่โรงเรียนต้องการซึ่งจะทำให้ชุมชนนั้นเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน มีโรงเรียนอันจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

นพภัตสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เป็นเครื่องมือส่งผ่านความรู้ไปสู่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ อันนำไปสู่การพัฒนาและการปรับสภาพความเป็นอยู่ทำให้มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รูปแบบการจัดการศึกษา ที่ดีควรมีแนวทางที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สภาพสังคม ชุมชน วัฒนธรรมประเพณีของประเทศอันจะนำไปสู่การสร้างสมดุลต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านและถือเป็นการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศไทย เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่พัฒนาผู้ปกครองและครูผู้สอนใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชนได้แก่ สถานศึกษา มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนนำองค์ความรู้และวิชาการใหม่ๆ เกี่ยวกับการคมนาคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารมาเผยแพร่ในชุมชนมีการเปิดสถานที่ให้ชุมชนใช้ประโยชน์อนุญาตให้ใช้พื้นที่เป็นแหล่งอบรม ของชุมชนให้ความสำคัญกับนโยบายการปลอดสารเสพติดโดยทุกสถานศึกษาในสังกัดมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและโครงการเยี่ยมบ้าน

2. ด้านการเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนได้แก่ สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนเป็นหน่วยงานในการให้ความรู้กับคนในชุมชนสถานศึกษาจึงเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้กับชุมชน อีกทั้งในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษายังเป็นการเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ผู้ชุมชน เช่น กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมต่อต้านโรคเอดส์ กิจกรรมดังกล่าว ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาและได้รับความรู้จากการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับชุมชน ครูผู้สอนนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งวิทยากรของชุมชน นำสาระสำคัญเกี่ยวกับสถานที่สำคัญของชุมชนมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ด้านการเป็นแหล่งส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนซึ่งเป็นบุตรหลานของคนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของท้องถิ่นและสถานศึกษามีกิจกรรมในการช่วยอนุรักษ์งานประเพณีของท้องถิ่นเช่นกีฬาพื้นบ้านและประเพณีดั้งเดิมของชุมชน

4. ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพของชุมชน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนในชุมชนทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาทุกโรงเรียนเห็นความสำคัญของชุมชนต่อการพัฒนาสถานศึกษาทุกสถาน ศึกษามีการทำแผนการพัฒนาสถานศึกษาซึ่งได้รับการประกันคุณภาพจากต้นสังกัดมาตรฐานการศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดโครงการกิจกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐาน ดังกล่าวให้สูงขึ้น

อนวัช รั้งสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อชุมชนอย่างแท้จริงนั้นผู้บริหารต้องมีความเชื่อและศรัทธาซึ่งการให้เสรีภาพทางวิชาการและความคิดในสังคมที่ต้องการพัฒนาตนเองตามระบอบประชาธิปไตยการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือระดับหมู่บ้าน การที่จะให้ประชาชนธรรมดามีส่วนร่วมในการศึกษานั้นต้องมีการแนะนำจากนักวิชาการ ซึ่งอาจจะเป็นในรูปแบบของการประชุม การจัดปฐมนิเทศ การวางแผน โครงสร้าง เป็นต้น การมีส่วนร่วมใด ๆ ในการศึกษา ของประชาชนนั้นต้องกระจายไปอย่างทั่วถึงผ่านการถกเถียงกันถึงข้อดีข้อเสียอย่าง

รอบคอบและมีเหตุผล มีแบบแผนมีขอบเขตและปรับให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนนั้นมี 4 ด้าน คือ 1) ด้านการให้บริการชุมชน 2) ด้านการขอความร่วมมือจากชุมชน 3) ด้านการประชาสัมพันธ์ 4) ด้านคณะกรรมการสถานศึกษา

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมี 2 ลักษณะ คือ 1) การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน 2) การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยฝ่ายโรงเรียนเป็นฝ่ายรุกเข้าไปหาชุมชนด้วยสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1 การประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับนโยบายเป้าหมายกิจกรรมกฎระเบียบและสวัสดิการต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้สื่อต่างๆ ได้แก่ จดหมายข่าว หนังสือ วารสาร และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากโรงเรียนถึงผู้ปกครองและ ชุมชน เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ประวัติของโรงเรียน คณะผู้บริหาร แผนงาน นโยบายของโรงเรียน ทุนการศึกษา คู่มือผู้ปกครอง คู่มือนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับช่วงเวลา การเปิดเรียน ปิดเรียน ตารางการสอนซ่อมเสริม ตารางกิจกรรมของโรงเรียน ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน ระเบียบการแต่งกาย ระเบียบการลา สวัสดิการของโรงเรียน ฯลฯ สมุดรายงานของนักเรียนเพื่อรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนให้ผู้ปกครองทราบและรับฟังความเห็นจากผู้ปกครอง เว็บไซต์ของโรงเรียนเพื่อสื่อสารเรื่องราว และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนสู่สังคม เสียงตามสายและการโฆษณาประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ถึงคนในชุมชนในส่วนของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบของการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ เนื้อหาสาระของสิ่งที่ประชาสัมพันธ์ วิธีการประชาสัมพันธ์ สื่อที่ใช้ โดยผู้เขียนเห็นว่าเนื้อหาสาระที่มีพลังในการประชาสัมพันธ์ได้ดีที่สุดคือ “คุณภาพการศึกษา” ซึ่งดูได้จากคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นที่ยอมรับของชุมชนดังนั้น โรงเรียนควรเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญเพื่อใช้เป็นเนื้อหาสาระหลักในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

1.2 การจัดให้ผู้บริหารครูนักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนคือการพัฒนาชุมชน ได้แก่ การขุดลอกคลองทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะการร่วมกิจกรรมทางศาสนาและงานประเพณีของชุมชน เช่น การแห่เทียนพรรษา งานลอยกระทงงานประจำปีของวัด เป็นต้น การร่วมงานของชาวบ้าน เช่น งานบวช งานมงคลสมรส งานศพ ฯลฯ โดยโรงเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านได้อย่างหลากหลาย เช่น การร่วมเป็นแขกรับเชิญ การส่งบุคลากรของโรงเรียนมาเป็นพิธีกรการส่งวงดนตรีของโรงเรียนมาแสดง เป็นต้น

1.3 การให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น การเดินรณรงค์เพื่อต่อต้านยาเสพติดการป้องกันเอดส์ การฝึกทักษะ และอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน เป็นต้น

1.4 การใช้สถานที่และภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน โดยโรงเรียนนำนักเรียนออกมาเรียนรู้กับภูมิปัญญาและเรียนรู้กับสถานที่และทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชนซึ่งช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

1.5 การจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้านหรือกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

2. การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญให้คนในชุมชน เข้ามาสู่โรงเรียน ดังนี้

2.1 การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จและภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน เช่น เชิญผู้ปกครองมาสอนการทำขนม เชิญนักดนตรีมาสอนวิชาดนตรี เชิญแพทย์มาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่วงหน้าหนาว เชิญตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎจราจร เป็นต้น

2.2 การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันแม่การแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวันเยี่ยมโรงเรียน เป็นต้น

2.3 การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับผู้ปกครองการแข่งขันกีฬาระหว่างนักเรียนปัจจุบันกับศิษย์เก่า เป็นต้น

2.4 การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนทางศาสนา และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้วแต่ผลพลอยได้คือช่วยให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและช่วยให้โรงเรียนมีเครือข่ายที่เข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย

2.5 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง และสมาคมครูเก่า เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนและช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ศราวุธ ความวิทย์ และคณะ (2560 : 79) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินการด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนควรใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุม ระดมความคิด เมื่อครบ 2 วงรอบแล้วทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาได้รับทราบข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน เข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมี 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์
2. ด้านการให้บริการ
3. ด้านการมีส่วนร่วม

ประสงค์ ถึงแสง (ออนไลน์. 2559) ได้กล่าวไว้ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน และสถานศึกษาโดยใช้หลัก 3S's ในการสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน ดังนี้

1. S –Shared Vision คือการสร้างให้ชุมชนมีวิสัยทัศน์ร่วมกันกับสถานศึกษาในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของนักเรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพเป็นคนเก่ง คนดี สามารถทำคุณประโยชน์ให้กับชุมชน และประเทศชาติโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาครูและสมาชิกชุมชนเป็นต้นแบบที่ดี ร่วมมือให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน

2. S-Synergy คือการรวมพลังประสานความร่วมมือกับชุมชนให้ทำงานร่วมกับสถานศึกษาโดยเอาจุดแข็งและความพร้อมของบุคคลและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน มาสร้างสรรค์ จนเกิดเป็นประโยชน์สูงสุดโดยมุ่งผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

3. S - School Based Activities คือการสร้างสถานศึกษาให้เป็นแหล่งความรู้ ศูนย์กลาง พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชุมชน โดยการดึงผู้ประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพสถานศึกษารวมไปถึงการหรือการจัดฝึกสอนฝึกอบรมตามที่ชุมชนต้องการหรือเปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครัวชาวบ้าน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ เป็นศูนย์การเรียนรู้ทั้งภาครัฐและธุรกิจเอกชน นอกจากนี้ยังสามารถใช้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมต่างๆในชุมชนโดยการให้ชุมชนใช้อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 318) ได้กล่าวไว้ว่า งานความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนกับชุมชนซึ่งอยู่ในฐานะทั้งที่เป็นผู้ให้และผู้รับ โดยโรงเรียนจะต้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนหรือสังคม เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนได้ เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วมกันกับโรงเรียนยินดีให้การสนับสนุนในกิจการของโรงเรียนและโรงเรียนกับชุมชนต้องเกื้อกูลประโยชน์ร่วมกันเพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

1. ด้านการอาสาเข้าร่วมของผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนต่อการดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนในด้านวิชาการกีฬาและกิจกรรมมีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและทุกระดับชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์และทัศนคติจากผู้ปกครอง

ผู้เรียนและโรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมและเสริมประสบการณ์ที่ดีแก่นักเรียนอยู่เสมอ

2. ด้านการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมจะเข้าร่วม และให้ ความร่วมมือเสมอ แสดงว่ากรมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทำให้ผู้ประกอบการที่มีเพศหญิงชายหรือความแตกต่างทางอายุไม่มีผลต่อการการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน ผู้ปกครองที่ต่างเพศ ต่างอายุมีความ คิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่เชิญเข้าร่วมกิจกรรมจะเข้าร่วมและให้ความร่วมมือเสมอ แสดงว่ากรมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทำให้ผู้ประกอบการที่มีเพศหญิงชาย หรือความแตกต่างทางอายุ ไม่มีผลต่อการการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนผู้ประกอบการที่ต่างเพศต่างอายุมีความ คิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ได้แก่ โดยมีกิจกรรมการเชิญผู้ประกอบการและประชาชนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เป็นกิจกรรมที่ผู้ประกอบการนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุด

ทัชชัย ผ่องสวัสดิ์ (2555 : 30) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนต้องจัดรายการประชาสัมพันธ์แก่ชุมชน เผยแพร่วารสารหรือหนังสือพิมพ์โรงเรียน ประชาสัมพันธ์โรงเรียน นำเสนอข่าวสารจากโรงเรียนถึงบ้านเป็นประจำ ให้บริการแก่ชุมชน ด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงบุคลากรของโรงเรียนให้ความช่วยเหลือพัฒนาชุมชน ออกเยี่ยมชุมชน ร่วมมือในพิธีกรรมต่าง ๆ ของชุมชนโดยจัดกิจกรรมนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนและนำชุมชนเข้าสู่ชุมชน

วารภรณ์ นงนุช (2555 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนนั้น โรงเรียนต้องมีการดำเนินการอย่างมีขั้นตอน อาทิเช่นที่จัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ บริการชุมชน จัดองค์กรช่วยประสานงานของโรงเรียนกับชุมชน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความร่วมมือร่วมใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มากเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเป็นการดำเนินงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีซึ่งผู้บริหารโรงเรียนครู นักเรียนต้องมุ่งมั่นจริงจังและต่อเนื่องจึงจะส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันในลักษณะกัลยาณมิตรอย่างยั่งยืน เช่น การให้บริการด้านอาคารสถานที่ การสร้างความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น การร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นและเชิญมา การสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานอื่นการร่วมจัดงานประจำปีการจัดงานวันขึ้นปีใหม่การแข่งขัน

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเป็นตัวแปรสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนจากทัศนะของนักวิชาการ

นักวิชาการ ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	สรุป
1. การประสานความสัมพันธ์กับ หน่วยงาน	✓												1
2. การสร้างบทบาทให้ชุมชน				✓			✓			✓	✓		4
3. การมีทัศนคติที่ดีต่อชุมชน		✓								✓		✓	3
4. เข้าใจความต้องการของชุมชน		✓				✓					✓	✓	4
5. การให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ		✓							✓		✓	✓	4
6. การให้ชุมชนมีส่วนร่วม			✓		✓	✓	✓		✓	✓			6
7. การสนับสนุนในกิจกรรม โรงเรียน			✓	✓	✓			✓		✓			5
8. การร่วมมือกัน			✓		✓					✓			3
9. การมีมารยาทที่ดี					✓								1

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	นักวิชาการ												สรุป
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
10. ความบริสุทธิ์ใจ					✓								1
11 ความโปร่งใส					✓								1
12. การตรวจสอบได้					✓								1
13. การประชาสัมพันธ์							✓	✓	✓		✓	✓	5
14. ร่วมพิธีกรรมงานกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน			✓					✓				✓	3
15. การให้ความรู้และบริการทางวิชาการ			✓								✓		2
16. การให้บริการชุมชน			✓		✓	✓	✓	✓				✓	6
17. การใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น				✓	✓				✓	✓			4
18. การจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน				✓									1
19. การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน				✓									1
20. จัดตั้งกรรมการสถานศึกษา				✓									1
21. การมีเครือข่ายชุมชน					✓	✓							2
22. การตั้งสมาคมศิษย์เก่า					✓								1
23. การสร้างให้ชุมชนมีวิสัยทัศน์ร่วมกันกับสถานศึกษา						✓							1
24. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้						✓							1
25. การเป็นผู้ให้และผู้รับ							✓						1

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	นักวิชาการ												สรุป	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
26. โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ของชุมชน							✓							1
27. การถือกุศลประ โยชน์ร่วมกัน							✓					✓		2
28. การช่วยเหลือพัฒนาชุมชน								✓						1
29. การสร้างความเอกภาพ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน							✓		✓					2
30. การแลกเปลี่ยนข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนจากชุมชน										✓				1
31. การสร้างความเข้าใจอันดี ต่อกัน											✓	✓		2
32. รับฟังความคิดเห็นของชุมชน												✓		1
33. การให้ความช่วยเหลือพัฒนา ชุมชน													✓	1
34. การออกเยี่ยมชุมชน													✓	1
35. การจัดกิจกรรมนำโรงเรียน ออกสู่ชุมชน			✓										✓	2
36. การนำชุมชนเข้าสู่ชุมชน			✓										✓	2
37. การรักษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี									✓	✓				2

หมายเหตุ

[1= นาวิณ แกละสมุทร. 2562], [2 = ขวัญใจ ฟุ้งโอ .2562], [3 = ธณกร ไข่นาค และคณะ .2562], [4 = ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ. 2561], [5 = อนวัช ริงสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา. 2561], [6 = นพภัสสร เลิศยศอนันต์และคณะ.2561], [7 = ศรารุช กามวัลย์และคณะ. 2560],

[8 = ชูชาติ พ่วงสมจิตร .2560], [9 = ประสงค์ ถึงแสง.2559], [10 = ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ .2559], [11=วารกรณ์ นงนุช .2555], [12 = ทัชชัย ผ่องสวัสดิ์. 2555]

จากตาราง 1 ผลจากการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน จากทัศนะของนักวิชาการพบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มี 37 ตัวแปร เมื่อพิจารณาจากความถี่ของตัวแปร สรุปได้ว่า มีตัวแปร 4 ด้าน ที่มีความถี่สูง จำนวน 5 - 6 ความถี่ คือ 1) การให้ชุมชนมีส่วนร่วม 2) การให้บริการชุมชน 3) การสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ 4) การประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงได้สรุปตัวแปรออกมาทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การให้ชุมชนมีส่วนร่วม 2) การให้บริการชุมชน 3) การสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ 4) การประชาสัมพันธ์ โดยนำมาจากแนวคิดของธรรมา ชัยนาค และคณะ (2562 : 130) ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561 : 129) อนวัช รั้งสรรค์และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 115) นพภัสสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 24) สราวุธ ความวัลย์และคณะ (2560 : 79) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560 : 13) ประสงค์ ถึงแสง(ออนไลน์.2559)ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559:318)วารกรณ์ นงนุช(2555:23)ทัชชัย ผ่องสวัสดิ์ (2555:30)มาเป็นแนวคิด ในการศึกษาครั้งนี้

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกันของชุมชนและโรงเรียนเพื่อช่วยกันสนับสนุนการศึกษา เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นร่วมกันวางแผนแนวทางจัดการศึกษาให้ได้ประสิทธิผลตามความต้องการคนในชุมชนตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่ายช่วยลดและแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างกันและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การให้ชุมชนมีส่วนร่วม 2) การให้บริการชุมชน 3) การสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ 4) การประชาสัมพันธ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

ธรรมา ชัยนาค และคณะ (2562 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความจริงใจต่อกันอย่างสม่ำเสมอมีกลุ่ม ชมรม มูลนิธิและสมาคมต่างๆให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนและโรงเรียนมีวิทยากรในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยความเสียสละ

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ให้แก่เยาวชนไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูเพียงคนเดียวโรงเรียนจะต้องร่วมมือกับชุมชน ให้ประชาชนได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ประสงค์ ถึงแสง (ออนไลน์. 2559) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน การสร้างสถานศึกษาให้เป็นแหล่งความรู้ ศูนย์กลางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชุมชน โดยการดึงผู้ประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพสถานศึกษารวมไปถึงการหรือการจัดฝึกสอนฝึกอบรมตามที่ชุมชนต้องการหรือเปิดโอกาสให้สมาชิกชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นผู้ถ่ายทอดภูมิความรู้ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 318) ได้กล่าวไว้ว่า การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนได้แก่โรงเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมจะเข้าร่วมและให้ความร่วมมือเสมอแสดงว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทำให้ผู้ประกอบการที่มีเพศหญิงชายหรือความแตกต่างทางอายุไม่มีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน ผู้ประกอบการที่ต่างเพศ ต่างอายุ มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

อนวัช รั้งสรรค และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อชุมชนอย่างแท้จริงนั้นผู้บริหารต้องมีความเชื่อและศรัทธาซึ่งการให้เสรีภาพทางวิชาการและความคิดในสังคมที่ต้องการพัฒนาตนเองตามระบอบประชาธิปไตย การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือระดับหมู่บ้านการที่จะให้ประชาชนธรรมดามีส่วนร่วมในการศึกษานั้นต้องมีการแนะนำจากนักวิชาการซึ่งอาจจะเป็นในรูปแบบของการประชุมการจัดปฐมนิเทศ

นพภัตสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนนำองค์ความรู้และวิชาการใหม่ๆเกี่ยวกับการคมนาคมและเศรษฐกิจตลอดจนข้อมูลข่าวสารมาเผยแพร่ในชุมชนมีการเปิดสถานที่ให้ชุมชนใช้ประโยชน์อนุญาตให้ใช้พื้นที่เป็นแหล่งอบรมของชุมชนให้ความสำคัญกับนโยบายการปลอดสารเสพติดโดยทุกสถานศึกษาในสังกัดมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและโครงการเยี่ยมบ้าน

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์ (2559 : 318) ได้กล่าวไว้ว่า การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนได้แก่โรงเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมจะเข้าร่วมและให้ความร่วมมือเสมอแสดงว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทำให้ผู้ประกอบการที่มีเพศหญิงชายหรือความแตกต่าง

ทางอายุไม่มีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน ผู้ปกครองที่ต่างเพศ ต่างอายุ มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากแนวคิดต่างๆ ที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีวิธีการศึกษาความต้องการของชุมชน กำหนด นโยบาย การวางแผนและการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน

การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยมีวิธีการศึกษาความต้องการของชุมชน กำหนด นโยบาย การวางแผนงานและมีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนและผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้หรือฐานการเรียนรู้ โดยประชาชนชาวบ้าน โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ร่วมมือกับชุมชนจัด โครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการให้บริการชุมชน

นาวิน แกละสมุทร (2562 : 569) ได้กล่าวไว้ว่า การบริการชุมชนคือโรงเรียนควรเปิดให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ภายในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียนหรือสนามกีฬาเพื่อให้ชุมชนได้รู้จักโรงเรียนมากขึ้น

ธนกกร ไช้เนาค และคณะ (2562 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า การให้บริการชุมชน ได้แก่โรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น โรงเรียนให้บริการและอำนวยความสะดวก ในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

ปฎิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561 : 129) ได้กล่าวไว้ว่า การให้บริการชุมชน ได้แก่การทำตนให้ชุมชนยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและการปฏิบัติตนของ ผู้บริหาร ประสานความร่วมมือโรงเรียนกับชุมชนให้สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยดี

อนวัช รั้งสรรค์ และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อชุมชนอย่างแท้จริงนั้นผู้บริหารต้องมีความเชื่อและศรัทธาซึ่งการให้เสรีภาพทางวิชาการและความคิดในสังคมที่ต้องการพัฒนาตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

ชชาติ พวงสมจิตร (2560 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญให้คนในชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน ดังนี้การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จและภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็น วิทยากรให้กับทางโรงเรียน เช่น เชิญผู้ปกครองมาสอนการทำขนม เชิญนักดนตรีมาสอนวิชาดนตรี เชิญแพทย์มาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่วงหน้าหนาว เชิญตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎจราจร เป็นต้น

วารกรณ์ นงนุช (2555 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า การให้บริการชุมชน คือ การบริการชุมชน จัดองค์กรช่วยประสานงานของโรงเรียนกับชุมชน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มากเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การให้บริการชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น และจัดให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ หอประชุม สนามกีฬาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน

ประสงค์ ถึงแสง (ออนไลน์. 2559) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน คือ การสร้างให้ชุมชนมีวิสัยทัศน์ร่วมกันกับสถานศึกษา ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของนักเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคูครูและสมาชิกชุมชนเป็นต้นแบบที่ดี ร่วมมือให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุกๆ ด้าน

ชชาติ พวงสมจิตร (2560 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ คือ การเชิญให้คนในชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน ดังนี้ 1) การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จและภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็น วิทยากรให้กับทางโรงเรียน เช่น เชิญผู้ปกครองมาสอนการทำขนม เชิญนักดนตรีมาสอนวิชาดนตรี เชิญแพทย์มาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่วงหน้าหนาว เชิญตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎจราจร เป็นต้น 2) การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันแม่การแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมวันเยี่ยมโรงเรียน เป็นต้น 3) การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับผู้ปกครอง การแข่งขันกีฬาระหว่างนักเรียนปัจจุบันกับศิษย์เก่า เป็นต้น

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า การสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมคิดร่วมทำด้วยความบริสุทธิ์ใจโปร่งใสและตรวจสอบได้

นพภัตสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นหน่วยงานในการให้ความรู้กับคนในชุมชนสถานศึกษาจึงเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้กับชุมชน อีกทั้งในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษายังเป็นการเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ แก่ชุมชน เช่น กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านขมลาย กิจกรรมต่อต้าน โรคเอดส์ กิจกรรมดังกล่าว ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาและได้รับความรู้จากการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับชุมชน ครูผู้สอนนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งวิทยาการของชุมชน นำสาระสำคัญเกี่ยวกับสถานที่สำคัญของชุมชนมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รณกร ไช้ขนาด และคณะ (2562 : 130) ได้กล่าวไว้ว่า การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชนหรือผู้มีชื่อเสียงในชุมชนเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน มีกลุ่มชมรม มูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนและโรงเรียนมีวิทยาการในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน

จากแนวคิดต่างๆ ที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสนับสนุนการศึกษาตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือนักเรียน การเชิญผู้ปกครอง หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน

ด้านการประชาสัมพันธ์

นาวิน แกละสมุทร (2562 : 569 - 580) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์คือโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารภายในโรงเรียนเพื่อให้ทราบข้อมูลและกิจกรรมต่าง ๆ

ขวัญใจ พุ่งโอ (2562 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญการชี้แจงการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ เพื่อสามารถพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ (2561 : 129) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์คือการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้กับชุมชนภายนอกได้รับรู้ร่วมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชน ทราบข้อมูลต่าง ๆ เห็นถึง ความต้องการหรือความช่วยเหลือ

ที่โรงเรียนต้องการซึ่งจะทำให้ชุมชนนั้นเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน มีโรงเรียนอันจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

อนวัช ริงสรรค และพนมพร จันทรปัญญา (2561 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะให้ประชาชนธรรมดามีส่วนร่วมในการศึกษานั้นต้องมีการแนะนำจากนักวิชาการซึ่งอาจจะเป็นในรูปแบบของการประชุม การจัดปฐมนิเทศ การวางแบบโครงสร้าง เป็นต้น

ศราวุธ ความวัลย์ และคณะ (2560 : 79) ได้กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์จัดทำโดยการประชุม ปรึกษาหารือ แนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำมาปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพบริการประชาสัมพันธ์ทำให้ผู้ติดต่อรับความสะดวกรวดเร็ว คล่องตัว ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในและนอก

วารภรณ์ นงนุช (2555 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนนั้น โรงเรียนต้องมีการดำเนินการอย่างมีขั้นตอน อาทิเช่น จัดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ บริการชุมชน จัดองค์กรช่วยประสานงานของ โรงเรียนกับชุมชนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความร่วมมือร่วมใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้มากเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ประชาสัมพันธ์ หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชน การชี้แจง การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ โดยการจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย ทั้งการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชนตลอดจนจัดทำข่าวสารพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม และรับฟัง ความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษาดังนี้

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2562 : 14) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียน

มีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตามขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

กัญจน์รัตน์ สิ้นธุรัตน์ (2559 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม และคุณธรรมอย่างเหมาะสม โดยจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้บริหารในการวินิจฉัยสั่งการ ควบคุม การจัดการ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุภัค ชมพุก และวิโรจน์ เกษฎาลักษณ์ (2558 : 1476) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้นักบุคลากรเกิดการรับรู้ กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

ยุกตนันท์ หวานน้ำ (2555 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์และสื่อสารที่เป็นระบบเพื่อให้ผู้ร่วมงานสามารถดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรูปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้นักบุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่นำไปสู่การดำเนินงานที่ดีมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ทัน ไทรงาม และคณะ (2560 : 519 - 532) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันมีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้องค์กรหรือสถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาคือ สิ่งสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กรอาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนดีมีคุณภาพขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ (2557 : 583) ได้กล่าวไว้ว่า ในยุคของการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ เกิดความร่วมมือและพึ่งพากัน ซึ่งต้องการความเป็นหนึ่งเดียว

ด้วยเหตุนี้การให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงเป็นสิ่งที่จะสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จตามต้องการได้ และผู้ที่มิบทบาทสำคัญก็คือผู้บริหาร โรงเรียนดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการและความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา

สัมมา ธนินิธย์ (2556 : 95) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

จันทราณี สงวนนาม (2553 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ภากรดี อนันต์นาวี (2553 :3) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วยการขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ มีการจัดการทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้ นำกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยังต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและแก้ปัญหาของผู้ได้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นในการบริหารงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารที่มีลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะ ส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานที่ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแบบแผนปฏิบัติที่ได้วางไว้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและการบริหารการศึกษา คือ เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนและเทคนิคต่าง ๆ เป็นการบริหารจัดการของผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในด้านการศึกษา ด้วยวิธีการ

บริหารจัดการที่เป็นระบบมีขั้นตอนมีกติกาและวิธีการดำเนินการที่สนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์ (2559 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. การบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของประชาคมอาเซียน

2. การบริหารงานงบประมาณ คือ การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานด้านงบประมาณ งานจัดหารายได้ และกองทุนโรงเรียน งานบริหารทรัพย์สินและผลประโยชน์ในสถานศึกษา งานการเงินและบัญชี ตลอดจนการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้านงบประมาณและการเงิน

3. การบริหารงานบุคคล คือ กระบวนการสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา การดูแลสวัสดิการในด้านต่าง ๆ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การบริหารงานทั่วไป คือ การประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาทุกระดับ ตามหลักการความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งทุกภาค ส่วนร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารและประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2556 : 53) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร
4. ด้านบริหารทั่วไป

ประภาพร โสภารักษ์ (ออนไลน์, 2555) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ

3. การบริหารงานบุคคล

4. การบริหารงานทั่วไป

ยุคต้นที่ หวานจำ (2555 : 15 - 19) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษามี 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การส่งเสริมชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ เป็นต้น

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นต้น

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังการจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และร้องทุกข์ เป็นต้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษางานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงาน การรับนักเรียน การจัดทำสำมะโนนักเรียน งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา เป็นต้น

จันทรานี สงวนนาม (2553 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. การบริหารงานวิชาการ

2. การบริหารงานงบประมาณ

3. การบริหารงานบุคคล

4. การบริหารงานทั่วไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นกิจกรรมของบริหารงานที่สำคัญ 5 อย่าง ดังนี้คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กรหรือการจัดรูปงาน (Organizing)
3. การบริหารบุคคล (Staffing)
4. การสั่งงานหรือบัญชาการ (Directing)
5. การควบคุมงาน (Controlling) กับคนผู้ทำงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนั้นด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 21 - 23) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง ความต้องการของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประสานความร่วมมือกับครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ จัดการศึกษา มีภาระหน้าที่ คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้การบริหารอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขอบข่ายภารกิจ การบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่งาน คือ การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายองค์กร การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษา ในระบบ นอกกระบบ ตามอรรถศาสตร์ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน งานประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นการจัดระบบการควบคุมภายในองค์กรงานบริการ สาธารณะงานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

3. ด้านการบริหารงานบุคคล การบริหารบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพขอบข่ายภารกิจการบริหารบุคคลประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึด หลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานขอบข่ายการบริหาร งบประมาณประกอบด้วย การจัดทำและเสนอของงบประมาณ การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา การวิเคราะห์ความเหมาะสม การเสนอ ของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ในสถานศึกษา การเบิกจ่ายอนุมัติ งบประมาณ การโอนเงินงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และ รายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร ลงทุนเพื่อการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา การจัดการทรัพยากร การระดม ทรัพยากร การจัดหารายได้และผลประโยชน์ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนสวัสดิการเพื่อ การศึกษา การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำ ส่งเงิน การกักเงินไว้เบิกเหลือในปี การบริหารบัญชี การจัดทำ

บัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน เงินและงบประมาณทางการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน การบริหาร พัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนด แบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ และจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

สมิท (Smith. 2002 : 170) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 3 ประการ คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. ส่วนงานอื่นๆ

จาร์วิส (Jarvis. 1989 : 45) จำแนกขอบข่ายการบริหารการศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
2. การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน
3. การบริหารบุคลากร
4. การบริหารอาคารสถานที่และบริเวณ
5. การบริหารงบประมาณและธุรการ
6. การบริหารงานพิเศษต่างๆ

คิมบรอกซ์ และนันเนอรี (Kimbrough and Nunnery. 1983 : 164) ได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษาเป็น 5 งานด้วยกัน คือ

1. งานบริหารวิชาการ
2. งานบริหารทั่วไป
3. งานบริหารงบประมาณ
4. งานบริหารงานบุคคล
5. งานสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

แคมป์เบลล์ และคณะ (Campbell; et al. 1978 : 201) จำแนกขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. การบริหารวิชาการ
2. การบริหารบุคลากรทางการสอน
3. การบริการนักเรียน
4. การบริหารอาคารสถานที่
5. การบริหารงบประมาณ

สรุป ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาตามที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายที่นักวิชาการจำแนกไว้จะมีลักษณะของงานส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป

จากทัศนะของนักวิชาการแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 21 - 23) มาเป็นตัวแปรการบริหารสถานศึกษา โดยเล็งเห็นว่าการบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ได้แก่การจัดการศึกษาในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ตามกฎกระทรวงซึ่งถูกกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) พร้อมนักวิชาการต่างๆ โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ

กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์ (2559 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของประชาคมอาเซียน

ประภาพร โสภารักษ์ (ออนไลน์ .2555) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาคำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

ยุคนันท์ หวานจำ (2555 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การส่งเสริมชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ เป็นต้น

จันทรานี สงวนนาม (2553 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 76) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ คือ การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด หรือการบริหารงานที่ทำให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพ ดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี ช่วยพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

สมิท (Smith. 2002 : 170) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง หมายถึง บริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุดอย่างมีส่วนร่วม มีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้

ด้านการบริหารงบประมาณ

กัญจน์รัตน์ สิ้นธุรัตน์ (2559 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ คือ การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานด้านงบประมาณ งานจัดหารายได้ และกองทุนโรงเรียน งานบริหารทรัพย์สินและผลประโยชน์ในสถานศึกษา งานการเงินและบัญชี ตลอดจนการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้านงบประมาณและการเงิน

ประภาพร โสภารักษ์ (ออนไลน์, 2558) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยืดหยุ่น การบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

ยุกตพันธ์ หวานฉ่ำ (2555 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามรายงานการใช้งบประมาณ เป็นต้น

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานด้านการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในการบริหารงบประมาณของโรงเรียนนั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 17) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณเป็นกระบวนการควบคุมงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงาน เพื่อให้การใช้งบประมาณให้เป็นประโยชน์มากที่สุด การใช้จ่ายงบประมาณ การเบิกจ่ายเงิน และการตรวจสอบ รวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายและแผนด้านงบประมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินมาใช้จ่ายในการศึกษาของสถานศึกษา มีการจัดการเกี่ยวกับจัดทำแผนงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษากิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ จัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ

ด้านการบริหารงานบุคคล

กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์ (2559 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล คือ กระบวนการสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษาการดูแลสวัสดิการในด้านต่าง ๆ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

ประภาพร โสภารักษ์ (ออนไลน์, 2558) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจ

ของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวมีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักกรรมมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ยุคคันทน์ หวานฉ่ำ (2555 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล ได้แก่ การวางแผน อัตรากำลังการจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัย และการลงโทษ การอุทธรณ์และร้องทุกข์ เป็นต้น

จันทรานี สงวนนาม (2553 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การเลือกสรรบุคคลเข้ามาทำงานให้หน่วยงาน การบรรจุคนให้เหมาะสมกับงาน การดูแล การปฏิบัติงานในหน่วยงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้มีโอกาสในความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 10) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ประกอบด้วย ขอบข่าย 5 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการวินัย
4. การรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

สมิท (Smith, 2002 : 170) ได้กล่าวว่า งานบุคลากร คือ การวางแผนการจัดหน่วยงาน การอำนวยการ และการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคลากรในการทำงาน ซึ่งได้แก่ การสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคคล การให้ค่าตอบแทน การประสานประโยชน์ และการชำระรักษาไว้

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา มีการจัดวางแผนระบบงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีและถูกต้องเพื่อการตัดสินใจในกระบวนการบริหารและให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและการศึกษาตลอดจนประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษารวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม

ด้านการบริหารทั่วไป

กัญจน์รัตน์ สิ้นธุรัตน์ (2559 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานทั่วไป คือ การประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาทุกระดับ ตามหลักการ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งทุกภาคส่วนร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารและประเมินผล โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก

ประภาพร โสภารักษ์ (ออนไลน์ . 2558) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การให้บริการ บริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการ บริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการ บริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ยุคนันท์ หวานฉ่ำ (2555 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาระบบและ เครื่องมือข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผน การบริหารงานการศึกษางานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนา องค์กร การพัฒนามาตรฐาน การปฏิบัติงาน การรับนักเรียน การจัดทำสำมะโนนักเรียน งานกิจการ นักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา เป็นต้น

จันทราณี สงวนนาม (2553 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารทั่วไปว่า คือ งานที่เกี่ยวข้องกับ เอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งงานภายในและงานที่ติดต่อกับบุคคลหรือ หน่วยงานภายนอก เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพถูกต้องตาม ระเบียบของราชการ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 30) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายและภารกิจงานในการบริหาร ทั่วไป มีดังนี้

1. การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานงานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป
5. การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม

6. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
7. การรับนักเรียน
8. การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
9. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริม งานกิจการนักเรียน
10. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
11. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษานอกคณ ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังกัดอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถานศึกษา นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด จัดบุคลากรรับผิดชอบงาน ตามภารกิจ ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา และมีการประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานความร่วมมือกันกับชุมชนทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา

บริบทสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นหน่วยงานพระราชบัญญัติ ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีหน้าที่ ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับ นโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของ ท้องถิ่น ซึ่งมีการดำเนินการแบ่งกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาออกเป็น 8 กลุ่ม ตามแนวนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการช่วยเหลือเกื้อกูล กันซึ่งส่งผลต่อการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ทั้ง ร่างกาย จิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม และจริยธรรมในการดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างมี ความสุข

สภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นส่วนราชการที่มีภารกิจในการจัดการศึกษา มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นสถานศึกษาที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ความรู้ความสามารถของครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา และสร้างความเข้มแข็งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วิสัยทัศน์

การดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 เป็นสถานศึกษาชั้นนำในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มาตรฐาน บริการเป็นเลิศ สู่ประชาคมอาเซียน

การจัดเครือข่ายการศึกษา

การจัดเครือข่ายการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จึงได้จัดการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการในลักษณะเครือข่ายการศึกษา ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำและทักษะในการบริหารจัดการเป็นตัวบ่งชี้ถึงการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จึงได้จัดกลุ่มสถานศึกษาในสังกัด 115 สถานศึกษา ซึ่งทำให้การติดตามการปฏิบัติงานและการประเมินผลอย่างเป็นระบบ รวดเร็วและถูกต้อง มีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สร้างความเข้าใจและสามารถพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 มีสถานศึกษาทั้งหมด 115 สถานศึกษา แบ่งเป็น 8 เครือข่าย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1. ออนไลน์. 2563) ดังนี้

1. เครือข่ายการศึกษาที่ 1 เครือข่ายศรีเมือง ประกอบด้วยสถานศึกษา 12 สถานศึกษา
2. เครือข่ายการศึกษาที่ 2 เครือข่ายตากสิน ประกอบด้วยสถานศึกษา 14 สถานศึกษา
3. เครือข่ายการศึกษาที่ 3 เครือข่ายค่ายพระเจ้าตาก ประกอบด้วยสถานศึกษา 16 สถานศึกษา
4. เครือข่ายการศึกษาที่ 4 เครือข่ายบ้านค่าย ประกอบด้วยสถานศึกษา 14 สถานศึกษา
5. เครือข่ายการศึกษาที่ 5 เครือข่ายปลวกแดงพัฒนา ประกอบด้วยสถานศึกษา 20 สถานศึกษา
6. เครือข่ายการศึกษาที่ 6 เครือข่ายบ้านฉางพัฒนา ประกอบด้วยสถานศึกษา 14 สถานศึกษา
7. เครือข่ายการศึกษาที่ 7 เครือข่ายนิคมพัฒนา ประกอบด้วยสถานศึกษา 12 สถานศึกษา

8. เครือข่ายการศึกษาที่ 8 เครือข่ายเกาะแก้ว ประกอบด้วยสถานศึกษา 13 สถานศึกษา สรุปได้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรมตามกรอบของนโยบาย มีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน มีการประสานงานความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา ให้บริการและพัฒนาการศึกษาโดยสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน ดังนั้นการให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูใน โรงเรียนฝ่ายเดียว โรงเรียนจึงต้องร่วมมือกับชุมชน ให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อถือ ความมั่นใจ ความนิยมให้เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็แนวทางให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีแนวทางในการวางแผนในการบริหารที่มีความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็ง ร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของโรงเรียนกับชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

มอร์เฟท (Morphet. 2007 : 705) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารโรงเรียน และมีทักษะในการเป็นผู้นำสูง ประกอบกับครุมีความพึงพอใจในการทำงานก็จะทำให้สถานศึกษาทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการจัดความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนจะมีลักษณะของงานเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนให้มากที่สุดและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานด้วย ซึ่งนับว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โกลด์ (Gold. 2000 : 29) ได้ศึกษาเรื่อง การให้ชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนในเขตเมืองครอบคลุม ไปถึง

ความต้องการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและนักศึกษาที่มีรายได้ต่ำจะมีปัญหาในการมีปัญหามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

แซนเดอร์ส (Sanders. 2002 : 63) ได้ทำการศึกษาความต้องการความร่วมมือและการเพิ่มการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนของนักเรียน ออฟริกา อเมริกา โดยจัดรายวิชาที่เกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนความร่วมมือและการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในประเทศอเมริกา พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จะทำให้มีการเพิ่มการสื่อสารและร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนดีเพิ่มขึ้น

โอลสัน (Olson. 1990 : 23) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ชุมชนและความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในรัฐ 4 รัฐ ทางตะวันออกเฉียงใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์และความเข้าใจถึงประสิทธิภาพ การปฏิบัติเหล่านี้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ 25 โรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมมีการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ชุมชนสูงกว่าโรงเรียนประถมศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษามีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา การทำงานที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดคือการประชุมครูและผู้ปกครอง และการทำคู่มือโรงเรียน ขณะที่การพิมพ์นิตยสารให้ประโยชน์น้อยที่สุด การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ชุมชนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ การทำจดหมายข่าว

แฮร์ริส (Harris. 1998 : 143) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน : กรณีของนามิเบีย จุดประสงค์ของการศึกษาเสนอประเด็นและบรรยายธรรมชาติของสัมพันธ์ภาพที่เกิดขึ้นระหว่างกรณีของโรงเรียนนามิเบียและชุมชนโดยรอบ การศึกษาคั้งเดิมของชุมชนนี้มุ่งที่จะฝึกความเชี่ยวชาญเพื่อมีอำนาจทางการศึกษาจึงถูกลดบทบาทลง โดยรัฐมนตรีการศึกษาและวัฒนธรรม(MBEC) มุ่งปรับเปลี่ยนให้ผู้รับประโยชน์จากการศึกษามาเป็นคณะกรรมการและชุมชนเข้าร่วมมีบทบาทของนักกีฬาในสนาม การศึกษาชี้ว่าควรปรับเปลี่ยนระหว่างผู้ได้รับประโยชน์จากการศึกษาคือ คุญแจสู่ความสร้างสรรค์และช่วยให้การศึกษาของชาติบรรลุวัตถุประสงค์ได้

งานวิจัยในประเทศ

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562 : 65, 66) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $1.64 + .54**X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ $\hat{Z}_y .58**Z_x$ จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกและส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ร้อยละ 54 จึงมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน มีการจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีการนำข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาใช้ในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารมีการประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงขึ้น

ไกรพล คำนาค (2561 : 57) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง

.24 - .73 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t - test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการเชฟเฟ (Sheffe's method) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ 2) การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศศิภรณ์ ปันตะรังษิ (2561 : 52) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 2) สภาพมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficients) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา และ 2) มาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง โดยรวมและรายด้าน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตอิงโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01.

นพภัศสร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 29) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจัดลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ ด้านการนำการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชน ด้านการเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน ด้านการเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับความรู้ และเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกตามสถานภาพหน้าที่โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจำแนกระดับชั้นเรียนที่เปิดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ปัทมาพร แสงแจ่ม (2559 : 78, 85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนวัดพวงนิมิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 รวมทั้งสิ้น 210 คน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอธิบายแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ด้านการให้บริการแก่ชุมชนด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นและด้านการประชาสัมพันธ์ 2) สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวังของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชนและ ด้านการให้บริการแก่ชุมชน 3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนของ โรงเรียนวัดพวงนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่ามีความต้องการในการพัฒนา หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการพัฒนาตามลำดับความจำเป็นในการพัฒนาจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านบทบาทร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการให้บริการแก่ชุมชน ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชนและ ด้านการประชาสัมพันธ์

ไพศาล เต็มอรุณรุ่ง (2557 : 5, 4, 69) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ตามที่เสนอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) ความแตกต่างของความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ จำนวน 7 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลภายนอก รวมทั้งสิ้น 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน 4 ด้าน ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ตามที่เสนอของบุคลากรที่เกี่ยวข้องพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านของภาระงาน 4 ด้าน พบว่า การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลความคิดเห็นของผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือสังฆมณฑลเชียงใหม่ ในงานวิชาการทางฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลต้องจัดเตรียมบุคลากรในฝ่ายให้ดูแลรับผิดชอบงานวิชาการทั่วทั้งโรงเรียนในเครือสังฆมณฑล การบริหารงานงบประมาณจะต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการวางแผนการจ่ายค่าเล่าเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดให้ งานบริหารบุคคลบุคลากรครูต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้มีขวัญและกำลังใจ และการบริหารงานทั่วไป แต่ละโรงเรียนจัดเตรียมบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านสารสนเทศรับผิดชอบดูแล

พระสัมฤทธิ์ เตชบุญโญ (จำเนียร) (2556 : 3, 50, 80) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน เขตบางกอกใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) ซึ่งครอบคลุมงาน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน และด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งส่งให้ครูในโรงเรียนเขตบางกอกใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 (กรุงเทพมหานคร) จำนวน 165 คน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภาระงาน 5 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน และด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความประพฤติระเบียบวินัยและจริยธรรมในโรงเรียน ผู้บริหารครูอาจารย์และบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ ระเบียบวินัยและจริยธรรม มีคณะกรรมการติดตามประเมินครูอาจารย์และบุคลากร และนำผลการประเมินไปพัฒนา และผู้บริหารครูและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่าความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบ เป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ ต่ำกว่า 25 ปี มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจให้เห็นประโยชน์ความจำเป็น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และงานธุรการ การเงิน และพัสดุของโรงเรียนเป็นระบบถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

อรุณ สุขสวัสดิ์ (2553 : 60) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ปกครองนักเรียนของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 เลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทางด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่ 5 ด้านงานจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านงานเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านงานประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.83$) และด้านงานให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามเพศ อายุและระดับการศึกษา พบว่า เพศและอายุ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับการศึกษาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า ตัวแปรด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการให้บริการชุมชน มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหาร 4 ด้าน 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารทั่วไป ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางที่สถานศึกษาได้กำหนด โดยสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเพื่อทำให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,679 คน แบ่งออกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 359 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอนจำนวน 335 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 1,251 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,189 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,069 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,040 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1. ออนไลน์. 2563)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 558 คน แบ่งออกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 75 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครูผู้สอนจำนวน 70 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 261 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครูผู้สอน จำนวน 248 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 222 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 คน และครูผู้สอนจำนวน 216 คน โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan. Online. 1970) จากประชากร 2,679 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 558 คน การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportionate Stratified Random

Sampling) ซึ่งมีขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้น จึงทำการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม
ขนาดเล็ก	24	335	359	5	70	75
ขนาดกลาง	62	1,189	1,251	13	248	261
ขนาดใหญ่	29	1,040	1,069	6	216	222
รวม	115	2,564	2,679	24	534	558

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย

1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	จำนวน	8	ข้อ
1.2 ด้านการให้บริการชุมชน	จำนวน	8	ข้อ
1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน	จำนวน	8	ข้อ
1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์	จำนวน	6	ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ	จำนวน	5	ข้อ
1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน	5	ข้อ
1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน	5	ข้อ
1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน	5	ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นนิยามศัพท์ของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัด ในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert, 1993 : 247) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ จากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน/การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน/การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน/การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน/การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน/การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 32 ข้อความ และข้อความเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 24 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนแล้ว จัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำแบบสอบถามไปปรึกษาประธานที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำแก้ไขและให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนี IOC (Index of Item - Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้จำนวน 56 ข้อประกอบด้วย

4.1 ด้านการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 32 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

4.2 ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนอนุบาลระยอง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปได้จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

5.1 ข้อความตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .41 ถึง .92

5.2 ข้อความตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .36 ถึง .76

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,1990 : 202) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

6.1 ตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .96

6.2 ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .91

6.3 ข้อความเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

7. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนมาบตาพุด จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .40 ขึ้นไปได้จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

7.1 ตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .44 ถึง .93

7.2 ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนก จำนวน 20 ข้อ ตั้งแต่ .45 ถึง .78

8. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,1990 : 202) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

8.1 ตอนที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .97

8.2 ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด และได้รับการตอบรับกลับคืนมาในครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 89.6 หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งจนครบจำนวนที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 101)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อยู่ใน ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อยู่ใน ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อยู่ใน ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อยู่ใน ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 101)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์ตันนะ, 2560 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4. วิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ใช้ในการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนและการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 42)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

x_i แทน คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์การวิเคราะห์ การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของสศท 1 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 68)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i \right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x_i แทน คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Congruence : IOC) ใช้ ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชู ศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 206)

$$IOC = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
 x_i แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความรายข้อ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 212)

$$r_{xy} = \frac{N \sum_{i=1}^N x_i y_i - \sum_{i=1}^N x_i \sum_{i=1}^N y_i}{\sqrt{\left[N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i \right)^2 \right] \left[N \sum_{i=1}^N y_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N y_i \right)^2 \right]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อ
	x_i	แทน	คะแนนรายข้อของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
	y_i	แทน	คะแนนรวมทั้งฉบับของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนและแบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งฉบับ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 210)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum_{i=1}^n s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแต่ละฉบับ
	s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อในแบบวัดแต่ละฉบับ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนและการบริหารสถานศึกษา โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 83)

$$r_{xy} = \frac{N \sum_{i=1}^N x_i y_i - \sum_{i=1}^N x_i \sum_{i=1}^N y_i}{\sqrt{\left[N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i \right)^2 \right] \left[N \sum_{i=1}^N y_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N y_i \right)^2 \right]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการสร้าง ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหาร สถานศึกษา
x_i	แทน	คะแนนการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
y_i	แทน	คะแนนการบริหารสถานศึกษาของ กลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
N	แทน	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (Tatsuoka. 1988 : 36)

$$\hat{Y} = a + bX$$

$$\text{โดย } b = \frac{\sum_{i=1}^n x_i y_i}{\sum_{i=1}^n x_i^2} \quad \text{และ } a = \bar{Y} - b\bar{X}$$

เมื่อ \hat{Y}	แทน	ค่าพยากรณ์ของ Y จาก X ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ค่า Y จาก X ในรูปคะแนนดิบ
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์ค่า Y จาก X ในรูปคะแนนดิบ
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการสร้าง ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหาร สถานศึกษา
x_i	แทน	คะแนนของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนที่เบี่ยงเบนออกจากค่าเฉลี่ย ($x_i - \bar{X}$)
y_i	แทน	คะแนนของการบริหารสถานศึกษาของกลุ่ม ตัวอย่างแต่ละคนที่เบี่ยงเบนออกจากค่าเฉลี่ย ($y_i - \bar{Y}$)
\bar{Y}	แทน	ค่าเฉลี่ยของความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของการบริหารสถานศึกษา

การสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน สามารถใช้สูตรในการคำนวณ
ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 102)

$$\hat{Z}_y = \beta Z_x \text{ โดย } \beta = r_{xy}$$

เมื่อ	\hat{Z}_y	แทน	ค่าพยากรณ์ของ Y จาก X ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	β	แทน	สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	Z_x	แทน	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการสร้าง ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหาร สถานศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละตัวแปร
r_{xy}	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
X_{tot}	แทน การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน
X_1	แทน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม
X_2	แทน ด้านการให้บริการชุมชน
X_3	แทน ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน
X_4	แทน ด้านการประชาสัมพันธ์
Y_{tot}	แทน การบริหารสถานศึกษา
Y_1	แทน ด้านการบริหารวิชาการ
Y_2	แทน ด้านการบริหารงบประมาณ
Y_3	แทน ด้านการบริหารงานบุคคล
Y_4	แทน ด้านการบริหารทั่วไป
\hat{Y}	แทน ค่าการพยากรณ์ของ Y_{tot} จาก X_{tot} ในรูปคะแนนดิบ
a	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
\hat{Z}_y	แทน ค่าการพยากรณ์ของ Y_{tot} จาก X_{tot} ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_x	แทน คะแนนมาตรฐานของ X_{tot}
β	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
*	แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบกับคำอธิบาย โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยอย่างง่ายและสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปรพยากรณ์	n = 558		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	3.73	0.65	มาก	3
2. ด้านการให้บริการชุมชน	3.72	0.57	มาก	4
3. ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน	3.79	0.52	มาก	2
4. ด้านการประชาสัมพันธ์	3.91	0.51	มาก	1
รวม	3.79	0.45	มาก	

จากตาราง 3 แสดงว่า การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ อันดับที่ 1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.91$) อันดับที่ 2 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.79$) อันดับที่ 3 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$) และอันดับที่ 4 ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปรเกณฑ์	n = 558		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.09	0.68	มาก	1
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.69	0.67	มาก	3
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.67	0.52	มาก	4
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.79	0.52	มาก	2
รวม	3.81	0.45	มาก	

จากตาราง 4 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ อันดับที่ 1 ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.09$) อันดับที่ 2 ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.79$) อันดับที่ 3 ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.69$) และอันดับที่ 4 ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 5-7

ตาราง 5 ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวม

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	<i>r</i>	<i>p</i>
การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	0.58*	.00
การบริหารสถานศึกษา		

* $p < .05$

จากตาราง 5 แสดงว่า การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
X ₁	1							
X ₂	.807*	1						
X ₃	.697*	.697*	1					
X ₄	.262*	.277*	.349*	1				
Y ₁	.373*	.365*	.349*	.060*	1			
Y ₂	.509*	.475*	.432*	.059*	.336*	1		
Y ₃	.615*	.654*	.542*	.199*	.638*	.281*	1	
Y ₄	.626*	.637*	.767*	.308*	.733*	.309*	.466*	1

*p < .05

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า มีจำนวน 8 ด้าน ที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ การให้ชุมชนมีส่วนร่วม (X₁) และการให้บริการชุมชน (X₂) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .807 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ (X₄) และ การบริหารงบประมาณ (Y₂) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .059

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยอย่างง่ายและสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ตัวแปร	n = 558		df	r_{xy}	a	b	β
	\bar{X}	S.D.					
X_{tot}	3.81	.45	557	.70*	1.17	.69*	.70*
Y_{tot}	3.38	.49					

*p < .05

จากตาราง 7 แสดงว่า การพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าคงที่ของการพยากรณ์เท่ากับ 1.17 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .69 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ } \hat{Y} = 1.17 + 0.69 * X$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ } \hat{Z}_y = 0.70 * Z_x$$

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เปลี่ยนไป 0.69 หน่วย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. ศึกษาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2,679 คน แบ่งออกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 359 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอน จำนวน 335 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 1,251 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,189 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 1,069 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,040 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 558 คน แบ่งออกเป็น สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 75 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และครูผู้สอน จำนวน 70 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 261 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และครูผู้สอน

จำนวน 248 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 222 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, Online, 1970) จากประชากร 2,679 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 558 คน การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการแบ่ง หลังจากนั้น จึงทำการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย

1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม	จำนวน 8 ข้อ
1.2 ด้านการให้บริการชุมชน	จำนวน 8 ข้อ
1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน	จำนวน 8 ข้อ
1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์	จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ	จำนวน 5 ข้อ
1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน 5 ข้อ
1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 5 ข้อ
1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน 5 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยสร้างตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปร ทั้ง 2 ตัวแปรแล้วสร้างข้อความที่ใช้วัดตัวแปรทั้งสองแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาทดลองใช้เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อรายคน และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์การถอดอย่างง่ายและสร้างสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 ในรูป $\hat{Y} = a + bX$

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ อันดับที่ 1 ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.91$) อันดับที่ 2 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.79$) อันดับที่ 3 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$) และอันดับที่ 4 ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ
2. การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ อันดับที่ 1 ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.09$) อันดับที่ 2 ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.79$) อันดับที่ 3 ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.69$) และอันดับที่ 4 ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ
3. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกใน

ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า มีจำนวน 8 ด้านที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ การให้ชุมชนมีส่วนร่วม (X_1) และการให้บริการชุมชน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .807 ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ (X_4) และการบริหารงบประมาณ (Y_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .059

4. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 1.17 + .69 * X$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้เป็นวิทยากรฝึกอบรม และการประสานความร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่น และได้จัดให้มีการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมของท้องถิ่น และ ได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ส่งผลให้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นอย่างดี อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและทุกระดับชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ และทัศนคติจากผู้ปกครองสู่นักเรียนและโรงเรียน และโรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความรู้คู่ คุณธรรมและเสริมประสบการณ์ที่ดีแก่นักเรียนอยู่เสมอ อีกทั้งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนต่อการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในด้านวิชาการ กีฬาและกิจกรรม มีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนพภัศร เลิศยศอนันต์ และคณะ (2561 : 29 - 30) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของบัทมาพร แสงแจ่ม (2559 : 78, 85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรัญ สุขสวัสดิ์ (2553 : 60) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร โรงเรียน ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา โดยขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และจัดระบบนิเทศ กำกับติดตาม ดูแลภารกิจหลักของสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหาร ทั่วไป เพื่อให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย และนักเรียนจบตามหลักสูตรอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยเฉพาะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงส่งผลให้การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับ งานวิจัยของไพศาล เต็มอรุณรุ่ง (2557 : 5, 41, 69) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือข่าย สังกัดเขตการศึกษาเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือข่ายเชียงใหม่ ตามทัศนะของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของพระสัมฤทธิ์ เตชบุญโญ (จำเนียร) (2556 : 3, 50, 80) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครู ในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรพล คำนาค (2561 : 57) ได้ศึกษาเรื่องการบริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญพิชชา มีแก้ว (2562 : 65,66) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกใน

ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้ง 2 ฝ่าย คือสถานศึกษาได้พลังจากชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาและชุมชนได้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่งเพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายคือประโยชน์กับโรงเรียนและประโยชน์ต่อชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของโกลด์ (Gold, 2000 : 295) ได้ศึกษาเรื่อง การให้ชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนในเขตเมืองครอบคลุม ไปถึงความต้องการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ชุมชนและโรงเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนและนักศึกษาที่มีรายได้ต่ำจะมีปัญหาในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

4. การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังสมการพหุการณณ์ คือ $\hat{Y} = 1.17 + .69 * X$ จากสมการพหุการณณ์แสดงให้เห็นการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนเปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้ชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เปลี่ยนไป 0.69 หน่วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นอย่างยิ่งเพราะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย ช่วยลดและแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างกันและช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่ายคือประโยชน์กับโรงเรียนและประโยชน์ต่อชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของมอร์เฟท (Morphet, 2007 : 705) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานด้วย ซึ่งนับว่าการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของโกลด์ (Gold, 2000 : 29) ได้ศึกษาเรื่อง การให้ชุมชนใน

เขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของแซนเดอร์ส (Sanders. 2002 : 63) ได้ทำการศึกษาความต้องการความร่วมมือและการเพิ่มการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครอง นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จะทำให้มีการเพิ่มการสื่อสารและร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนดีเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของแฮร์ริส (Harris. 1998 : 143) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน : กรณีของนามิเบีย ผลการศึกษา พบว่า รัฐมนตรีการศึกษาและวัฒนธรรม (MBEC) มุ่งปรับเปลี่ยนให้ผู้รับประโยชน์จากการศึกษามาเป็นคณะกรรมการและชุมชนเข้าร่วมมีบทบาทของนักกีฬาในสนาม การศึกษาชี้ว่าควรปรับเปลี่ยนระหว่างผู้ได้รับประโยชน์จากการศึกษา คือ กระจายสู่ความสร้างสรรค์และช่วยให้การศึกษาของชาติบรรลุวัตถุประสงค์ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า ด้านการให้บริการชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสัมพันธ์กับการสนับสนุนให้บุคลากรและผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของโรงเรียนรวมถึง โรงเรียนควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน และ โรงเรียนควรมีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ โรงเรียนควรให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2. จากการศึกษา การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการวางแผนจัดระบบงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยและพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางและนำผลการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของโรงเรียน
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชนในรูปแบบวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและการพัฒนาสถานศึกษา

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กัญจนรัตน์ สินธุรัตน์. (2559). **การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไกรพล คำนาค. (2561). **การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญใจ ฟูมโอ. (2562). **รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). **การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จันทรานี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (มิถุนายน 2562). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา, *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 4 (1) : 14 - 19.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (พฤษภาคม – สิงหาคม 2560). “การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน,” *วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (2) : 13-43.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ทัชชัย ผ่องสวัสดิ์. (2555). **การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัน ไทรงาม อัญชนา พานิช และปิยะนาถ บุญมีพิพิช. (2560). “องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะครูในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (1) : 519 - 532.

เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ. (พฤศจิกายน 2557). “การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2.” วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED. 9 (3) : 583-597.

ธีระ รุณเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

นพภัทร เลิศยศอนันต์, สุเทพ เมย์ไชสง และกุศล ศรีสารคาม. (มกราคม – มิถุนายน 2561). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดร้อยเอ็ด,” วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด. 7 (1) : 24-34.

นาวิน แกละสมุทร. (กันยายน – ธันวาคม 2562). การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. 4(3) : 569-580.

ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). *หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประภาพร โสภารักษ์. (2555). *การบริหารและการจัดการสถานศึกษา*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/narubadininterschool/phl-ngan/kar-brihar-laea-kar-cadkar-sthan-suksa>. 24 กุมภาพันธ์ 2563.

ประสงค์ ถึงแสง. (2559). *กลยุทธ์การพัฒนาคือความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.trueplookpanya.com/knowledge/content/52243/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir->. 24 กุมภาพันธ์ 2563.

ปฏิภาณ ศาสตร์อำนาจ, กาญจนา บุญภักดิ์ และบุญจันทร์ สีสันต์. (มกราคม – เมษายน 2561). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัยเขต 2,” วารสาร ครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 17(1) : 129-134.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.

ปัญญา วงศ์คุณทรัพย์. (2559). *การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนวัดวังเปิดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ปัทมาพร แสงแฉ่ม. (2559). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดพวงนิมิต
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยบูรพา.

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ
 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,” (19 สิงหาคม 2552). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.หน้า
 1-19.

พระสัมฤทธิ์ เดชบุญ โย (จำเนียร). (2556). ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหาร
 สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานคร) วิทยานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ไพศาล เต็มอรุณรุ่ง. (2557). การบริหารโรงเรียนคาทอลิกในเครือข่ายของมณฑลเชียงใหม่ของผู้บริหาร
 สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.
 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร.

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนใน
 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ศษ.ม. (วิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา).
 ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วารภรณ์ นงนุช. (2555). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
 กับชุมชนของโรงเรียนบ้านอ่างกระพงศ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ชลบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

รณกร ไช้เนาค ประยูร,แสงใสและพระครูกิตติญาณวิสิฐ.(มกราคม-เมษายน 2562):“แนวทางการสร้าง
 ความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,” วารสาร
 ครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ. 6 (1) : 133 - 144.

ศราวุธ ความวัลย์, กชพร นำนามผล และดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ. (มกราคม – พฤษภาคม 2560).

“ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : กรณีศึกษา โรงเรียนหนองพอกพัฒนาประชานุสรณ์ อำเภอ
 หนองพอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3,”วารสารช่อพะยอม. 28 (1) : 79-86.

- ศศิภรณ์ ปันตะรังสี. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพครู
โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตตองโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พะเยา : บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยพะเยา.
- สัมมา ธารนิธย์. (2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
สุภักดิ์ ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (พฤษภาคม - สิงหาคม 2558). “ การบริหารสถานศึกษา
และการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4,”
ฉบับภาษาไทย กล้าเข้าสังคมสังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8 (2) : 1476-1495.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2563). **ระบบสารสนเทศเพื่อบริหาร
การศึกษา**. (ออนไลน์) แหล่งที่มา [https://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_](https://data.boppobec.info/emis/school.php?Area_CODE=2101)
CODE=2101. 15 กรกฎาคม 2563.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา :
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). **พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **แนวทางการประกันคุณภาพ
การศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). **แผนพัฒนา
คุณภาพ การศึกษาปีการศึกษา 2563 – 2564**. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2556). **นโยบาย
จุดเน้น การดำเนินงานสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2556**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- อนวัช รั้งสรณ์ และพนมพร จันทระปัญญา. (เมษายน – มิถุนายน 2561). “กระบวนการสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอค้อยเต่า
จังหวัดเชียงใหม่,” **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาอีสเทอร์น**. 12 (2) : 115-130.

อรัญ สุขสวัสดิ์. (2553). **ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสถานศึกษาในเครือข่ายการศึกษาสุนทรภู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).**
 จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Campbell, Ronald F.; et al. (1978). **Introduction to Educational Administration.** 5 th ed.
 Boston: Allyn and Bacon, London: Pitman.

Candoli, I. C. and et al. (1992). **School Business Administration : A planning Approach.**
 4 th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing.** (5th ed.). New York : Harper
 Collins.

Gold, S.E. (2000). **Communication organizing neighborhood high school : Promises and Dilemmas in building parent-educator partnership and collaborations.** Proquest
 Digital Dissertations,

Harris, Alison Marie. (1998). "School – community relationships : a Namibian case study,"
Master Abstracts International. 36(06) : 1437 – A.

Jarvis, O. T. (1989). **Organizing, Supervising, and Administering in the Elementary School.**
 New York: Parker Publishing Company.

Kimbrough, R. B., and Nunnery, M. Y. (1983). **Educational administration.** 2 nd ed. New
 York : McMillan.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities"
Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610. (Online). Available:
<https://research-advisors.com/tools/SampleSize.htm>. 1 ตุลาคม 2564

Morphet, D. (2007). "The Administration of the School Administrators," . **Dissertation Abstract International.** 34 (03) : 705-A.

Olson. Wade Robert. (1989). "School Principals in Four Midwestern States." **Dissertation Abstracts International,** 27(50) : 268.

Smith, C.W. (2002). **Management: Making Organizations Perform.** New York: Macmillan.

Sanders, D.A.(2002). **The dynamics of parent-school communication, collaboration and African America student' success.** Dissertation Abstracts International,

Tatsuoka, M. M., & Lohnes, P. R. (1988). **Multivariate analysis: Techniques for educational and psychological research (2nd ed.)**. Macmillan Publishing Co, Inc.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๒๕๖๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางพัชรี น้อยธิ

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิยุตติ บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว๘๐๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.นฤมล อินทพงษ์

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญฉวี บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนาการ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”
RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๓๗๐๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓) ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์ ดร.เริงวิษณุ นิลโคตร

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิษณุ บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษารวบรวมขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล ”

RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว๘๐๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ภูงศ์ บุญอภัย

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิยุตติ บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๓๑-๙๑๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๒๕๖๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.กมลวรรณ อนันต์

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิยุตติ บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ ๖๘ ๓ ๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญฉวี บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ ๘๕๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญญัติ บุญลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวิตต์ชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ภาคผนวก ค
เครื่องมือวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เครื่องมือวิจัย

เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1

คำชี้แจง แบบวัดเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ

1. ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1
2. ศึกษาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา ะของเขต 1
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1

แบบวัดฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อ
- 1.2 ด้านการให้บริการชุมชน จำนวน 8 ข้อ
- 1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ
- 1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ข้อ
- 2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 ข้อ
- 2.4 ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินการทางขวามือให้ตรงกับสภาพจริง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาตอบแบบวัดการวิจัยฉบับนี้

นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 611

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1

ข้อที่	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม						
1	โรงเรียนเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน					
2	โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
3	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน					
4	โรงเรียนมีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน					
5	ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน					
6	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมของชุมชน					
7	โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน					
8	โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านการให้บริการชุมชน						
1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของโรงเรียน					
2	บุคลากรของโรงเรียนให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน					
3	โรงเรียนมีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
4	โรงเรียนให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน					

ข้อที่	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	ระดับ				
		5	4	3	2	1
5	โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันการส่งเสริม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ					
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและ หารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึง การปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน					
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน						
1	โรงเรียนเปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
2	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน					
3	โรงเรียนมีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับ นักเรียนและครู					
4	โรงเรียนมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น แหล่งเรียนรู้					
5	โรงเรียนตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน					
6	ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนใน โรงเรียน เป็นประจำทุกปีการศึกษา					
7	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐอื่นๆ มาให้ความรู้และส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	ระดับ				
		5	4	3	2	1
8	โรงเรียนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วม ชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุก ภาคการศึกษา					
ด้านการประชาสัมพันธ์						
1	โรงเรียนมีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ ชุมชนอยู่เป็นประจำ					
2	โรงเรียนมีการชี้แจงผลการดำเนินงานของ โรงเรียนให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา					
3	โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ โรงเรียนเป็นประจำ					
4	โรงเรียนจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อ การสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสมและทันสมัย					
5	โรงเรียนมีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆเพื่อสื่อสารกับชุมชนเป็นประจำ					
6	โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อ พัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน					

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารวิชาการ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย					
ด้านการบริหารงบประมาณ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา กิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้					
ด้านการบริหารงบประมาณ						
4	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับ				
		5	4	3	2	1
5	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและการศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม					
ด้านการบริหารทั่วไป						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความร่วมมือกันกับชุมชนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
5	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ภาคผนวก ง
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

- แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิชุดนี้ ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อความที่ใช้วัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 32 ข้อความ ตอนที่ 2 ข้อความที่ใช้วัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 24 ข้อ
- ขอความกรุณาจากท่านช่วยตรวจสอบข้อความที่ใช้วัดการสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน และข้อความที่ใช้วัดการบริหารสถานศึกษาแต่ละข้อความ วัดตรงตามนิยามปฏิบัติการ การสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนหรือนิยามปฏิบัติการความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาหรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็นทางด้านขวามือ ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังตารางต่อไปนี้

ความคิดเห็น	ความหมาย	ระดับคะแนน
เห็นด้วย	แน่ใจว่าข้อความที่พิจารณาวัดตรงตามนิยามปฏิบัติการ การสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนหรือนิยามปฏิบัติการการบริหารสถานศึกษา	+1 คะแนน
ไม่แน่ใจ	<u>ไม่</u> แน่ใจว่าข้อความที่พิจารณาวัดตรงตามนิยามปฏิบัติการ การสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนหรือนิยามปฏิบัติการการบริหารสถานศึกษา	0 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจว่าข้อความที่พิจารณาวัด <u>ไม่</u> ตรงตามนิยามปฏิบัติการ การสร้างสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนหรือนิยามปฏิบัติการการบริหารสถานศึกษา	-1 คะแนน

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยฉบับนี้

นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 611

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อความที่ใช้วัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อความ			
1. โรงเรียนเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน			
2. โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ			
3. โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน			
4. โรงเรียนมีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน			
5. ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน			
6. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมของชุมชน			
7. โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน			
8. โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ			
ด้านการให้บริการชุมชน จำนวน 8 ข้อความ			
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของโรงเรียน			
2. บุคลากรของโรงเรียนให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน			
3. โรงเรียนมีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ			
4. โรงเรียนให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆของชุมชน			
5. โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันการส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ			
6. โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน			

ตอนที่ 1 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า			
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน			
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน จำนวน 9 ข้อความ			
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ			
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน			
3. โรงเรียนมีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู			
4. โรงเรียนมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้			
5. ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสนับสนุนการศึกษาในส่วนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ			
6. โรงเรียนตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน			
7. ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา			
8. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ มาให้ความรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ			
9. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียนทุกภาคการศึกษา			
ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 7 ข้อความ			
1. โรงเรียนมีการให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ			
2. โรงเรียนมีการชี้แจงผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนทราบทุกปีการศึกษา			

ตอนที่ 1 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย
3. โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนเป็นประจำ			
4. โรงเรียนจัดระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารกับ ชุมชน อย่างเหมาะสมและทันสมัย			
5. โรงเรียนมีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้ายประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสาร กับชุมชนเป็นประจำ			
6. โรงเรียนจัดทำข่าวสาร ป้ายนิเทศและพบปะเยี่ยมชมเยือน ผู้ปกครองนักเรียนในวาระที่เหมาะสมอยู่เป็นประจำ			
7. โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน			

ตอนที่ 2 ข้อความที่ใช้วัดการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ข้อความ			
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม			
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้			
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง			
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกปีการศึกษา			
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้			
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย			
ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 6 ข้อความ			
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน			
2. ผู้บริหารสถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน			
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา กิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้			
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา			
5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ			
6. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน			

ตอนที่ 2 (ต่อ)

การบริหารสถานศึกษา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 6 ข้อความ			
1. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ			
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง			
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีและถูกต้องเพื่อการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร			
4. ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและการศึกษา			
5. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา			
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม			
ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 6 ข้อความ			
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด			
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม			
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
4. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา			
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความร่วมมือกันกับชุมชนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง			

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
6. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนใน สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ			

ตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และค่าดัชนี IOC ของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 1

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่าดัชนี IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
2	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
3	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
4	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
5	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
6	1	1	1	0	1	0.8	ผ่าน
7	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
8	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
9	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
10	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
11	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
12	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
13	1	1	1	1	0	0.8	ผ่าน
14	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
15	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
16	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
17	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
18	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
19	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
20	1	1	1	0	1	0.8	ผ่าน
21	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
22	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
23	1	1	1	1	1	1	ผ่าน

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่าดัชนี IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
24	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
25	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
26	0	1	1	1	0	0.6	ผ่าน
27	1	0	1	1	1	0.8	ผ่าน
28	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
29	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
30	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
31	1	0	1	1	1	0.8	ผ่าน
32	1	1	1	1	1	1	ผ่าน

ตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และค่าดัชนี IOC ของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 2

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่าดัชนี IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
2	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
3	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
4	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
5	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
6	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
7	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
8	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
9	1	0	1	1	1	0.8	ผ่าน
10	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
11	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
12	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
13	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
14	1	1	1	0	1	0.8	ผ่าน
15	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
16	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
17	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
18	1	1	1	1	0	0.8	ผ่าน
19	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
20	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
21	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
22	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
23	1	1	1	1	1	1	ผ่าน
24	1	1	1	1	1	1	ผ่าน

แบบทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

คำชี้แจง แบบทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัย เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ฉบับนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 จำนวน 32 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อ
- 1.2 ด้านการให้บริการชุมชน จำนวน 8 ข้อ
- 1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน จำนวน 9 ข้อ
- 1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 จำนวน 24 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ข้อ
- 2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 6 ข้อ
- 2.4 ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 6 ข้อ

ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินการทางขวามือให้ตรงกับสภาพจริง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาตอบแบบวัดการวิจัยฉบับนี้

นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 611

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1

ข้อที่	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม						
1	โรงเรียนเปิดโอกาสชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน					
2	โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
3	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายร่วมกับชุมชน					
4	โรงเรียนมีการวางแผนงานร่วมกับชุมชน					
5	ผู้นำชุมชนสามารถเข้าร่วมเป็นเกียรติและเป็นประธานในงานกิจกรรมของโรงเรียน					
6	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมของชุมชน					
7	โรงเรียนเป็นพื้นที่อบรมและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน					
8	โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้เรียนและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านการให้บริการชุมชน						
1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อุปกรณ์ของโรงเรียน					
2	บุคลากรของโรงเรียนให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชน					
3	โรงเรียนมีการออกเยี่ยมชุมชนและบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน	ระดับ				
		5	4	3	2	1
4	โรงเรียนให้ความร่วมมือในประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน					
5	โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ					
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพและหารายได้เพิ่มเติมแก่นักเรียนในชุมชน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคการทำงานรวมถึงการปฏิบัติงานหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับงานและการให้บริการชุมชน					
ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน						
1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
2	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					
3	โรงเรียนมีการเชิญผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียนและครู					
4	โรงเรียนมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้					
5	ชุมชนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสนับสนุนการศึกษาในส่วนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
6	โรงเรียนตั้งกลุ่มชมรมมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน					
7	ชุมชนมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนเป็นประจำทุกปีการศึกษา					

ข้อ ที่	การสร้างความสัมพันธ์ของ โรงเรียนกับชุมชน	ระดับ					
		5	4	3	2	1	
8	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ มาให้ความรู้ และส่งเสริมการจัดการเรียนการ สอนอย่างสม่ำเสมอ						
9	โรงเรียนเปิดโอกาสให้คนในชุมชน ได้เข้าร่วมชมแสดงนิทรรศการและ ผลงานของนักเรียนทุกภาค การศึกษา						
ด้านการประชาสัมพันธ์							
1	โรงเรียนมีการให้ข้อมูลข่าวสารที่ สำคัญแก่ชุมชนอยู่เป็นประจำ						
2	โรงเรียนมีการชี้แจงผลการ ดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชน ทราบทุกปีการศึกษา						
3	โรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียนเป็นประจำ						
4	โรงเรียนจัดระบบการ ประชาสัมพันธ์เพื่อ การสื่อสารกับชุมชนอย่างเหมาะสม และทันสมัย						
5	โรงเรียนมีการจัดทำป้ายนิเทศ ป้าย ประกาศต่าง ๆ เพื่อสื่อสารกับชุมชน เป็นประจำ						
6	โรงเรียนจัดทำข่าวสาร ป้ายนิเทศ และพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง นักเรียนในวาระที่เหมาะสมอยู่เป็น ประจำ						
7	โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของ ชุมชนเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน						

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารวิชาการ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและชุมชนใกล้เคียง					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกปีการศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย					
ด้านการบริหารงบประมาณ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา กิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับ				
		5	4	3	2	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดระบบงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลและสารสนเทศที่ดีและถูกต้องเพื่อการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและการศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงานการศึกษา					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรตามโอกาสที่เหมาะสม					
ด้านการบริหารทั่วไป						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบุคลากรรับผิดชอบงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษา	ระดับ				
		5	4	3	2	1
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความร่วมมือกันกับชุมชนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
6	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียน
กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ข้อ	r	ข้อ	r
1	0.57	25	0.87
2	0.62	26	0.49
3	0.84	27	0.75
4	0.71	28	0.91
5	0.61	29	0.92
6	0.57	30	0.41
7	0.84	31	0.36
8	0.50	32	3.52
9	0.69		
10	0.62		
11	0.85		
12	0.52		
13	0.54		
14	0.68		
15	0.49		
16	0.57		
17	0.75		
18	0.91		
19	0.92		
20	0.41		
21	0.36		
22	0.52		
23	0.76		
24	0.71		

จากตาราง 10 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของ
โรงเรียนกับชุมชน จำนวน 32 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.41 ถึง 0.92 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ตาราง 11 อำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ข้อ	r
1	0.53
2	0.54
3	0.61
4	0.36
5	0.53
6	0.53
7	0.40
8	0.45
9	0.58
10	0.23
11	0.44
12	0.55
13	0.58
14	0.55
15	0.37
16	0.50
17	0.48
18	0.53
19	0.39
20	0.76
21	0.67
22	0.60
23	0.49
24	0.53

จากตาราง 11 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการบริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.39 ถึง 0.76 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

**เครื่องมือวิจัย เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1**

คำชี้แจง เครื่องมือวิจัย เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 ฉบับนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ แบบวัดฉบับนี้ใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อ
- 1.2 ด้านการให้บริการชุมชน จำนวน 8 ข้อ
- 1.3 ด้านการสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน จำนวน 8 ข้อ
- 1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ข้อ
- 2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 ข้อ
- 2.4 ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินการทางขวามือให้ตรงกับสภาพจริง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน / การบริหาร
สถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาตอบแบบวัดการวิจัยฉบับนี้

นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษารุ่น 611

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 12 อำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 1

ข้อ	r	ข้อ	r
1	0.58	25	0.47
2	0.62	26	0.77
3	0.84	27	0.91
4	0.71	28	0.93
5	0.57	29	0.44
6	0.58	30	0.51
7	0.85		
8	0.47		
9	0.70		
10	0.62		
11	0.87		
12	0.47		
13	0.55		
14	0.67		
15	0.47		
16	0.55		
17	0.77		
18	0.91		
19	0.93		
20	0.44		
21	0.51		
22	0.78		
23	0.70		
24	0.89		

จากตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดการสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน จำนวน 30 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.44 ถึง 0.93 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ตาราง 13 อำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยตอนที่ 2

ข้อ	r
1	0.54
2	0.53
3	0.63
4	0.53
5	0.53
6	0.47
7	0.47
8	0.57
9	0.41
10	0.54
11	0.57
12	0.57
13	0.50
14	0.45
15	0.54
16	0.78
17	0.65
18	0.63
19	0.47
20	0.54

จากตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.45 ถึง 0.78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวกัญจนพร ศรีมงคล
วัน เดือน ปีเกิด	9 มีนาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4/41 ซอยราษฎร์บำรุง 12 ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ข้าราชการครู ตำแหน่งครู ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลระยองวัดหนองสนม ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2552	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์ จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2558	ครุศาสตร์บัณฑิต ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2564	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี